

BAB 3 MATLAMAT DAN HALA TUJU PEMBANGUNAN RFN4

Matlamat dan hala tuju pembangunan RFN4 dibentuk untuk menjadikan Malaysia sebuah negara yang makmur, berdaya tahan dan sejahtera bagi mengurangkan jurang ketidakseimbangan pembangunan wilayah, bandar dan luar bandar, meningkatkan kecekapan pengurusan sumber semula jadi dan warisan seterusnya memandu arah pembangunan fizikal negara yang berdaya laksana.

RFN4 menerapkan strategi khusus dalam mencorakkan agenda perancangan sebagai platform ke arah pembangunan pintar, meningkatkan daya huni dan kualiti hidup, berdaya tahan dalam menangani risiko bencana semula jadi dan adaptasi perubahan iklim, memacu pertumbuhan ekonomi ke arah pengagihan yang saksama dalam mencapai keadilan dan kesejahteraan sosial.

Pembentukan Matlamat RFN4

Pembentukan matlamat dan hala tuju pembangunan RFN4 berasaskan kepada lima prinsip utama iaitu komprehensif, kompetitif, katalis, kelestarian dan komuniti. Aspirasi RFN terdahulu turut diambil kira sebagai input tambahan dalam pembentukan matlamat RFN4.

Hasil pertimbangan dari kesinambungan RFN terdahulu, RFN4 memperkenalkan konsep **Ekosistem Spatial yang Komprehensif (*Comprehensive Spatial Ecosystem*)** merangkumi kombinasi konsep pembangunan yang mengoptimalkan ruang secara polisentrik di pusat-pusat pertumbuhan utama dan monosentrik di luar pusat pertumbuhan utama. Konsep ini disokong dengan rangkaian perhubungan yang bersepadu untuk meningkatkan ketersambungan antara wilayah.

Hasrat dan aspirasi perancangan negara dalam mengagihkan pembangunan yang saksama antara wilayah bagi mengecapi kemakmuran dan kesejahteraan di setiap peringkat perancangan turut diberi penekanan dalam dokumen ini. Konsep ini akan membantu dalam memastikan perancangan fizikal mampu mencipta impak yang signifikan dalam menyokong pembangunan sosioekonomi dan pembangunan modal insan selaras dengan unjuran penduduk seramai 32.6 juta orang (Semenanjung Malaysia & W.P. Labuan) dan kadar perbandaran yang dijangka tidak melebihi 85% pada tahun 2040.

Matlamat RFN4

Matlamat RFN4 adalah untuk mencapai **Malaysia Makmur, Berdaya Tahan dan Sejahtera**. Hasil daripada penemuan analisis serta rujukan pelan-pelan pembangunan termasuk RMKe-11, Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 dan dasar-dasar strategik yang berkaitan, matlamat ini dijangka mampu menjadi inspirasi utama dalam mencorak pembangunan negara untuk mencapai status negara maju, berharmoni dan sejahtera. Pengolahan istilah makmur, berdaya tahan dan sejahtera dalam konteks RFN4 adalah seperti berikut:

MATLAMAT RFN4
MALAYSIA MAKMUR,
BERDAYA TAHAN DAN
SEJAHTERA

MAKMUR, BERDAYA TAHAN DAN SEJAHTERA

01 MAKMUR

Pembangunan yang serba lengkap dari sudut penyediaan infrastruktur yang menyeluruh, pemantapan prestasi ekonomi di setiap wilayah, peluang dan penglibatan masyarakat dalam proses pembangunan dan membuat keputusan, penggunaan sumber tenaga yang bersih dan berinovasi serta pembangunan bandar secara mampan dalam memastikan pengagihan kekayaan dapat dikongsi dan dinikmati oleh semua lapisan masyarakat.

02 BERDAYA TAHAN

Pembangunan yang mempunyai kapasiti untuk menghadapi cabaran kesan daripada ketidakpastian dan transformasi terhadap struktur ekonomi, adaptasi kesan perubahan iklim, bencana alam, corak pembangunan fizikal dan sosial. Dalam masa yang sama mempunyai kebolehan untuk segera pulih dalam mengekalkan prestasi dan fungsinya ke arah yang lebih baik.

“Resilience, of the social and ecological systems is a fundamental measure of sustainable development. The capacities of the systems and respond to change and to create lasting well-being for people and place are some features that closely define resilience.”

Sumber: Brief for GSDR 2015, Resilience Framework For Measuring Development By Anshul S Bhamra, Development Alternatives, United Nations

03 SEJAHTERA

Perancangan pembangunan yang menghasilkan kualiti dan suasana yang harmoni melalui keberkesanan strategi pembangunan seimbang berpaksikan teras fizikal, ekonomi, sosial dan alam sekitar secara kolektif. Kesan yang progresif terhadap produktiviti dan kemajuan masyarakat secara menyeluruh juga dapat diperolehi.

“Walaupun tiada definisi khusus bagi kesejahteraan, istilah ini secara umumnya dikaitkan dengan taraf dan kualiti hidup yang merangkumi aspek ekonomi, sosial, fizikal dan psikologi yang memberikan manfaat kepada masyarakat.”

Sumber: RMKe-11 (2015 – 2020)

Prinsip Pembentukan Matlamat RFN4

Matlamat bagi RFN4 turut berpaksikan kepada **lima (5) prinsip utama**. Prinsip-prinsip ini dijadikan asas dalam pembentukan konsep dan ianya diintegrasikan dengan pelan strategik perancangan spatial. Berikut merupakan interpretasi prinsip-prinsip tersebut dalam konteks RFN4:

PRINSIP UTAMA

01 KOMPREHENSIF

Perancangan yang menyeluruh dan berupaya membangunkan negara yang mengintegrasikan hala tuju pembangunan dalam jangka masa pendek, sederhana dan panjang. Pembangunan yang mengukuhkan hubungan antara wilayah menerusi agihan ekonomi yang saksama, penyediaan jaringan perhubungan, infrastruktur, alam sekitar yang mampan, dan kemudahan sosial yang menyeluruh dan mencukupi;

02 KOMPETITIF

Perancangan yang meningkatkan iltizam untuk mencapai aspirasi negara ke arah lebih berdaya saing dan seimbang dari segi pembangunan fizikal, ekonomi dan pembangunan insan di peringkat global, nasional dan wilayah dengan adanya agihan peluang dan pembangunan yang saksama;

03 KATALIS

Perancangan yang berupaya memacu pembangunan di sesebuah kawasan yang berpadanan dengan potensi tersendiri dalam mencorakkan pembangunan negara ke arah peningkatan daya saing dan daya huni yang dapat disesuaikan dengan gaya hidup dan imej sesebuah bandar;

04 KELESTARIAN

Perancangan yang mempunyai keupayaan secara berterusan untuk memelihara dan memulihara sumber dan aset semula jadi negara seperti kawasan yang mempunyai kepentingan ekologi, kawasan warisan sejarah dan budaya. Peningkatan kualiti hidup masyarakat dapat dinikmati melalui persekitaran yang bersih, selamat dan mampan;

05 KOMUNITI

Pengkhususan perancangan dalam pemeraksanaan dan kesejahteraan komuniti dapat diwujudkan melalui platform penyertaan yang responsif di peringkat perancangan serta kerjasama yang terbuka kepada semua. Akses kepada kemudahan infrastruktur, perumahan, pendidikan yang berkualiti dan kolaborasi strategik bersama pihak berkepentingan merupakan mekanisme dalam pemeraksanaan komuniti.

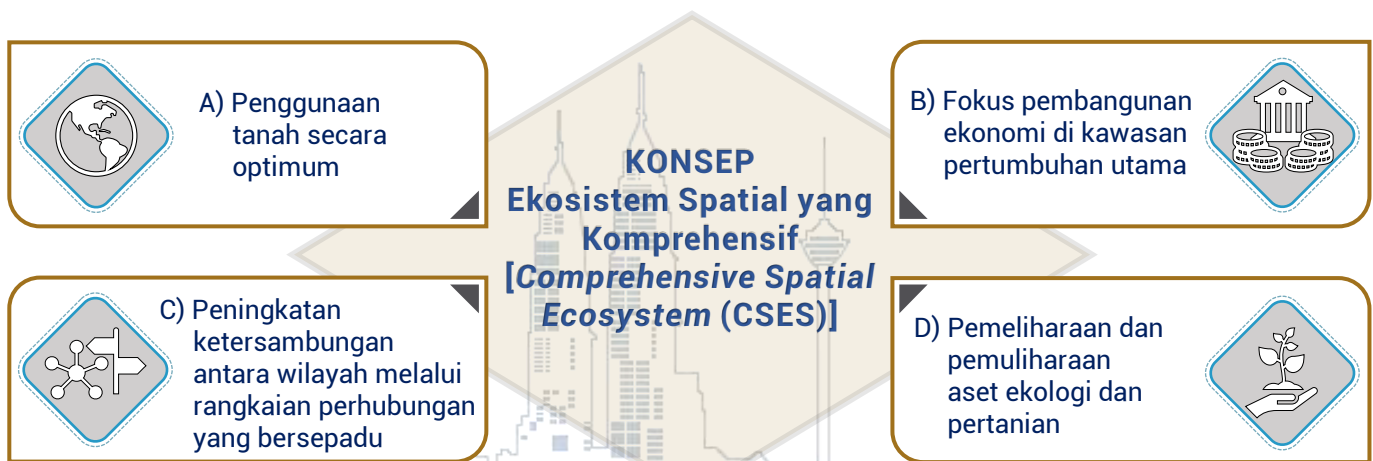

Konsep Strategik Perancangan RFN4

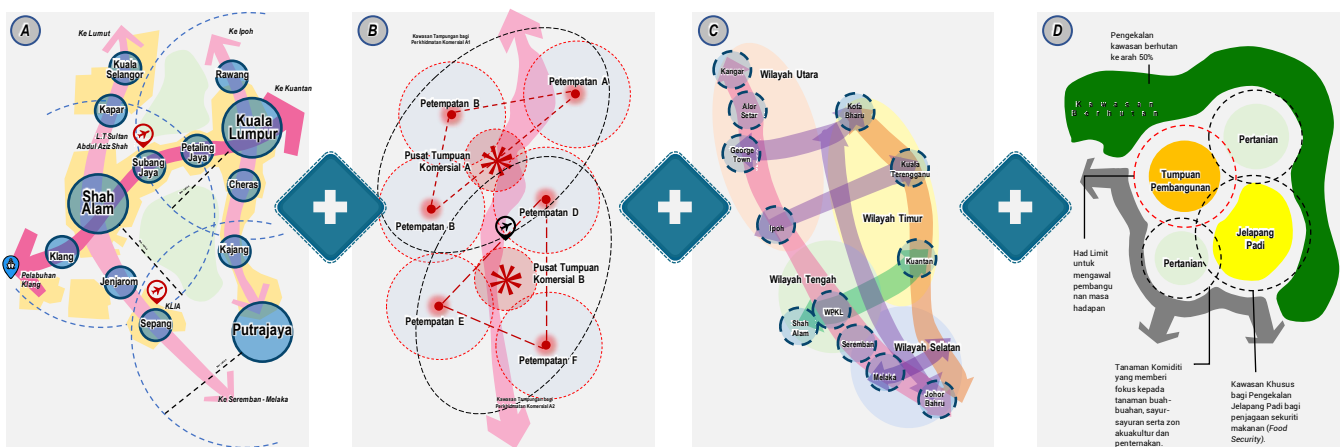
Pembentukan konsep bagi perancangan fizikal negara memberi tumpuan terhadap aspek-aspek yang menjamin keseimbangan pembangunan guna tanah, pertumbuhan ekonomi, sosial dan kelestarian alam sekitar. Pembentukan konsep strategik perancangan RFN4 berasaskan **empat (4) aspek utama** seperti yang dinyatakan dalam **Rajah 3-1**. Kombinasi empat (4) aspek utama ini telah membentuk konsep **Ekosistem Spatial yang Komprehensif [Comprehensive Spatial Ecosystem (CSES)]** bagi RFN4.

Keempat-empat aspek utama ini memberi fokus ke arah perancangan **pembangunan yang menyeluruh dan bersepadu untuk membentuk satu ekosistem perancangan yang seimbang dan harmoni**.

Rajah 3-2 menunjukkan gambaran kombinasi empat (4) aspek yang membentuk konsep yang telah diolah berdasarkan aspek utama RFN4 yang telah dibentuk. Kombinasi konsep ini akan membantu pembentukan pelan konsep keseluruhan CSES bagi Semenanjung Malaysia dan W.P. Labuan (**Rujuk Pelan CSES di Pelan 3-1 dan Pelan 3-2**). Perincian dan perkaitan bagi setiap ciri yang telah dibentuk ini akan dihuraikan secara terperinci dalam konteks keperluan perancangan di kawasan yang terlibat dalam RFN4.

Rajah 3-1: Empat (4) aspek utama pembentukan konsep RFN4
Sumber: RFN4, 2020

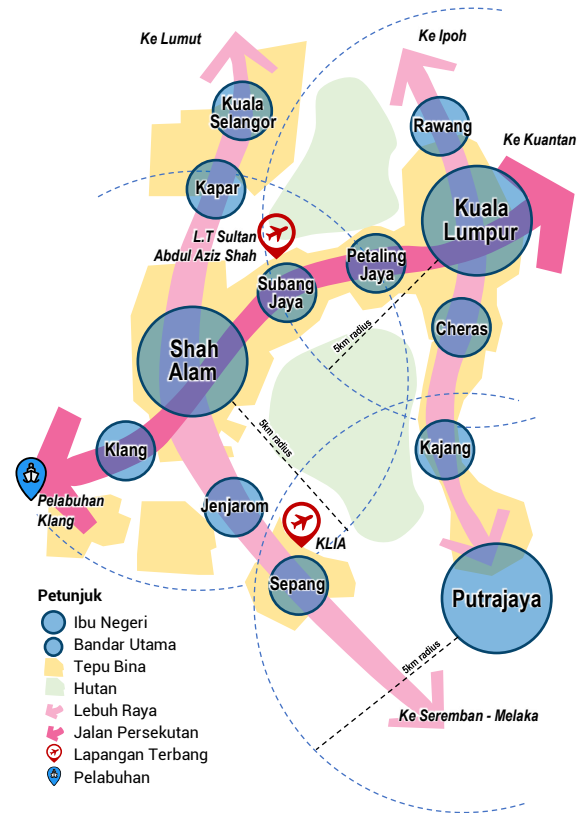
Rajah 3-2: Kombinasi empat pelan bagi setiap aspek dalam pembentukan konsep CSES
Sumber: RFN4, 2020

A) Penggunaan Tanah Secara Optimum

Penggunaan tanah secara optimum dapat memastikan setiap ruang tanah digunakan secara efisien mengikut kesesuaiannya. Ini termasuklah penggunaan ruang tanah yang selaras dengan keperluan penduduk dan dapat mengelakkan pembaziran dalam penggunaan sumber (rujuk lakaran konsep corak pembangunan tanah optima di **Rajah 3-3**). Oleh itu, RFN4 mendasarkan kadar penggunaan tanah yang selari dengan kadar pertumbuhan penduduk iaitu nisbah 1.0 bagi Semenanjung Malaysia dan W.P. Labuan menjelang tahun 2040. Dijangkakan pertumbuhan guna tanah tepu bina pada tahun 2040 bagi Semenanjung Malaysia adalah sehingga 11.4% dan W.P. Labuan sebanyak 57.1%.

Selain itu, tumpuan pembangunan akan dibuat secara berfokus di kawasan-kawasan pertumbuhan yang telah dikenal pasti iaitu Konurbasi, Zon Promosi Pembangunan (ZPP) dan Pusat Katalis. Kawasan pertumbuhan ini merupakan pusat tumpuan aktiviti ekonomi dan berperanan dalam mencorak pertumbuhan pembangunan di kawasan sekitarnya. Pembangunan baru di kawasan pertumbuhan ini perlu memberi keutamaan kepada kawasan pembangunan sedia ada seperti kawasan *brownfield* dan kawasan yang berpotensi untuk pembaharuan semula bandar.

Pembangunan secara terancang dan terkawal dapat memastikan agihan ruang tanah yang lebih seimbang serta mengelakkan penerokaan kawasan pertanian dan hutan secara berleluasa bagi tujuan pembangunan. Analisis trend guna tanah menunjukkan pada tahun 2018, Semenanjung Malaysia mengalami penurunan keluasan tanah pertanian sehingga 10% berbanding tahun 2001. Strategi perancangan yang lebih strategik dan berkesan perlu dilaksanakan bagi mengekalkan kawasan hutan dan pertanian terutamanya kawasan yang terlibat dalam pengeluaran bekalan makanan dalam negara. Strategi penggunaan tanah secara terkawal dan seimbang dapat membantu mewujudkan satu ekosistem perancangan yang seimbang serta saling melengkapi antara satu sama lain.

Rajah 3-3: Lakaran Konsep Corak Pembangunan Tanah yang Optimum bagi RFN4
Sumber: RFN4, 2020

Kawasan tanaman padi yang masih dikekalkan fungsinya sebagai aset sumber makanan negara.

B) Fokus Pembangunan Ekonomi Di Kawasan Pertumbuhan Utama

Kawasan pertumbuhan utama adalah **Konurbasi, Zon Promosi Pembangunan (ZPP), Pusat Katalis dan Pusat Agropolitan**. Berikut merupakan definisi dan peranan kawasan pertumbuhan.

- **Konurbasi** : Meliputi Konurbasi Utama dan Konurbasi Sekunder yang wujud hasil daripada aglomerasi di bandar-bandar utama, mempunyai aktiviti guna tanah yang menjana pulangan ekonomi yang tinggi dan menjadi tumpuan penduduk serta mempunyai sistem transit, perhubungan dan infrastruktur yang efisien.
- **ZPP** : Pusat petempatan yang mempunyai hubung kait kukuh bagi aktiviti ekonomi, sosial dan pentadbiran, hubungan strategik dengan bandar utama yang lain, pusat pekerjaan dan tumpuan penduduk serta kemudahan perbandaran yang mencukupi.
- **Pusat Katalis** : Pusat petempatan yang mempunyai potensi dalam memandu pertumbuhan perbandaran di kawasan sekitarnya berdasarkan manfaat pembangunan sedia ada.
- **Pusat Agropolitan** : Pusat agropolitan berfungsi sebagai pusat khidmat pertanian utama yang berpotensi untuk menjana pertumbuhan ekonomi setempat menerusi rangkaian aktiviti hiliran, pusat pemasaran dan dagangan pertanian, pusat latihan tempatan serta penyediaan kemudahan berkaitan.

Keseimbangan pertumbuhan ekonomi dapat dilaksanakan melalui kaedah pembangunan berasaskan konsep polisentrik dan monosentrik **selaras dengan Perkara 51 dalam Agenda Perbandaran Baharu (NUA)** yang menggalakkan pemakaian kaedah ini bagi mengukuhkan perancangan serta meningkatkan kecekapan sumber jaya, daya tahan bandar dan kemampuan alam sekitar. RFN4 telah mencadangkan penggunaan kedua-dua pola ini mengikut kesesuaian sesebuah kawasan pertumbuhan tersebut.

Konsep Polisentrik:

Hubung kait aktiviti dari aspek kepentingan sosioekonomi dan fizikal berlaku di dalam lingkungan Konurbasi atau ZPP.

Konsep Monosentrik:

Hubung kait aktiviti yang berlaku di antara beberapa bandar atau pekan di Pusat Katalis dan Pusat Agropolitan

FAKTA RINGKAS

PERANAN KONURBASI UTAMA DAN KONURBASI SEKUNDER

Konurbasi Utama:

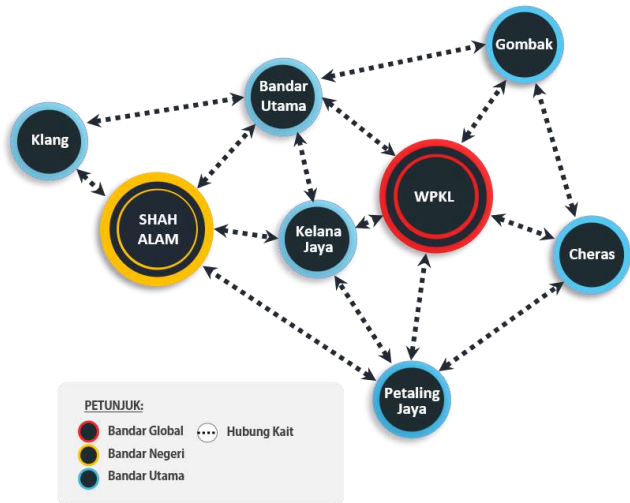
Tumpuan untuk memperkukuhkan dan meningkatkan nilai tambah sektor ekonomi negara; dan

Konurbasi Sekunder:

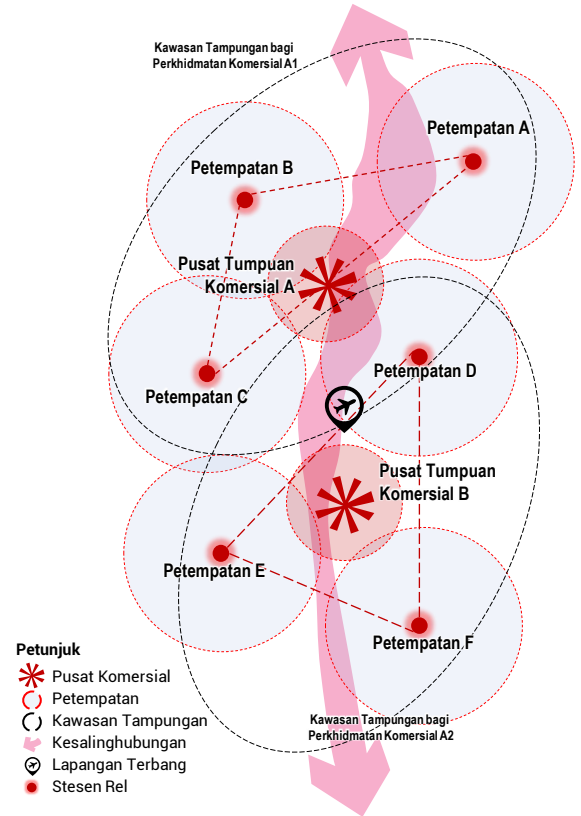
Tumpuan untuk memperkukuhkan dan meningkatkan nilai tambah sektor ekonomi wilayah.

Sumber: RFN4, 2020

Kesinambungan daripada definisi yang telah diuraikan, **perkaitan dalam konsep polisentrik** meliputi hubungan antara beberapa bandar / pusat tumpuan yang mempunyai nod tersendiri seperti nod ekonomi dan nod pengangkutan (terminal pengangkutan, lapangan terbang dan pelabuhan) dimana ianya menjadi faktor kepada berlakunya pergerakan penduduk di dalamnya seperti yang digambarkan dalam lakaran konsep di **Rajah 3-4**.

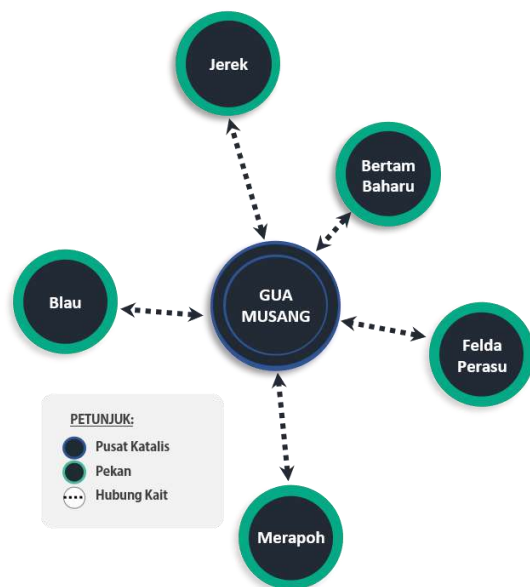
Rajah 3-5: Contoh konsep polisentrik (W.P. KL dan Shah Alam)
Sumber: RFN4, 2020

Rajah 3-4: Lakaran konsep menunjukkan kesalinghubungan dan kebergantungan aktiviti komersial dan petempatan
Sumber: RFN4, 2020

Rajah 3-5 menunjukkan gambaran bagi konsep polisentrik di konurbasi maju di mana berlakunya hubung kait aktiviti di antara beberapa bandar seperti Bandar Global, Bandar Wilayah, Bandar Negeri dan Bandar Utama di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Negeri Selangor. Pergerakan penduduk dengan pelbagai tujuan seperti pekerjaan, kediaman, pendidikan dan kemudahan di antara rangkaian bandar-bandar tersebut menyebabkan serakan pembangunan ke kawasan sekitar berlaku dan ianya turut menyumbang kepada perkembangan proses perbandaran sesuatu kawasan.

Konsep monosentrik dapat dilihat melalui hubung kait aktiviti yang berlaku di antara beberapa bandar atau pekan di Pusat Katalis dan Pusat Agropolitan. Pergerakan penduduk yang berlaku di antara bandar atau pekan bersesuaian dengan fungsi dan hierarki yang memberikan perkhidmatan perniagaan atau pertadbiran di kawasan yang lebih kecil. Tumpuan aktiviti yang berlaku ini dapat menjadikan bandar atau pekan tersebut sebagai kawasan pertumbuhan pembangunan dan ini bersesuaian dengan fungsi Pusat Katalis yang dicadangkan. Contoh hubung kait antara Pusat Katalis (Gua Musang) dan pekan berdekatan seperti Jerek, Blau, Bertam Baharu, Felda Perasu dan Merapoh (rujuk **Rajah 3-6**).

Rajah 3-6: Contoh konsep monosentrik bagi Pusat Katalis Gua Musang
Sumber: RFN4, 2020

C) Peningkatan Ketersambungan Antara Wilayah Melalui Rangkaian Perhubungan Yang Bersepadu

Ketersambungan antara wilayah menerusi jaringan fizikal merupakan komponen terpenting dalam mencorakkan rebanan pembangunan sesebuah kawasan. Beberapa manfaat utama daripada ketersambungan kawasan adalah menambahbaik mobiliti penduduk, barangan dan perkhidmatan melalui penaiktarafan infrastruktur (pengangkutan, komunikasi dan sebagainya).

Susulan daripada penambahbaikan mobiliti, pelaburan dapat ditingkatkan melalui pelan ekonomi yang strategik dan seterusnya mewujudkan peluang pekerjaan baru bagi menaiktaraf ekonomi penduduk. Selain itu, masalah kesesakan dan kepadatan sesebuah kawasan dapat dikurangkan dan akhirnya dapat mewujudkan persekitaran kehidupan yang lebih berkualiti.

Implikasi daripada kepentingan aspek ketersambungan ini dapat dilihat menerusi kepesatan pembangunan di Pantai Barat yang mempunyai rangkaian hubungan pengangkutan yang maju hingga menjadi kawasan tumpuan penduduk dan ekonomi. Sehubungan itu, RFN4 menekankan jaringan fizikal yang lebih menyeluruh dalam mengimbangi pembangunan antara wilayah seperti yang digambarkan dalam **Rajah 3-7**.

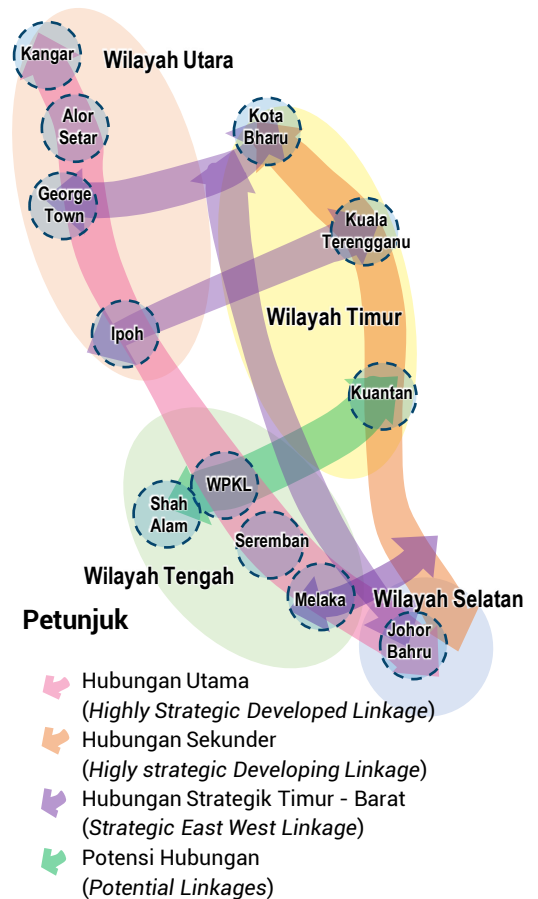
Bagi merealisasikan ketersambungan antara wilayah, **lima (5) hubungan (linkages)** dikenal pasti di Semenanjung Malaysia iaitu :

5 Koridor Utama Dalam Pelan Strategik Ekosistem Spatial yang Komprehensif :

1. *Highly Strategic Developed Linkage*
2. *Highly Strategic Developing Linkage*
3. *Strategic East West Linkage*
4. *Potential Linkages*
5. *Local Connector*

01
Highly Strategic Developed Linkage

Merupakan koridor semasa yang telah matang di bahagian Pantai Barat Semenanjung Malaysia (Hubungan Utama). Pembangunan yang pesat di kawasan ini disokong oleh aktiviti dan pertumbuhan ekonomi di Konurbasi Utama, Sekunder dan ZPP di sepanjang Pantai Barat. Jaringan perhubungan pengangkutan darat dan udara yang kukuh turut menyumbang ke arah kepesatan pembangunan dan membuka peluang ekonomi dan memudahkan akses perhubungan sesama negeri.

Rajah 3-7: Lakaran konsep pengukuhan hubungan antara wilayah di Semenanjung Malaysia
Sumber: RFN4, 2020

02 *Highly Strategic Developing Linkage*

Merupakan koridor semasa yang sedang membangun di bahagian Pantai Timur Semenanjung Malaysia (Hubungan Sekunder). Rangkaian hubungan sekunder di sekitar kawasan ini berpotensi untuk dinaiktaraf infrastruktur bagi menjana peluang ekonomi dan pekerjaan bagi masyarakat setempat di wilayah ini. Penekanan kepada menaiktaraf jaringan jalan raya dan rel dapat memberi manfaat terhadap Wilayah Timur disamping meningkatkan aksesibiliti dari Konurbasi Utama, khususnya Lembah Klang untuk ke Pantai Timur.

03 *Strategic East West Linkage*

Terdapat keperluan bagi hubungan strategik utama dalam menghubungkan dua jajaran pembangunan utama iaitu Pantai Barat dan Pantai Timur. *Strategic East West Linkage* mengambil manfaat daripada lokasi strategik di nod utama konurbasi utama dan nod utama di Konurbasi Sekunder. Limpahan pembangunan akan lebih mudah diagihkan menerusi jaringan fizikal ini dengan meningkatkan akses kepada kawasan lain untuk pembangunan.

04 *Potential Linkages*

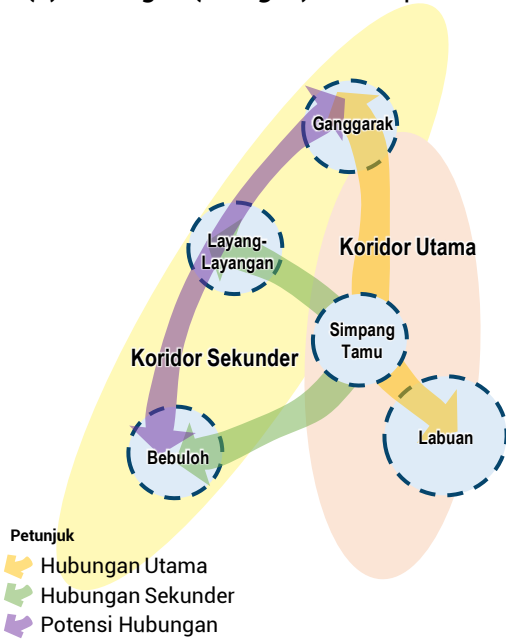
Merupakan jaringan dalaman yang akan mengukuhkan lagi perhubungan di antara negeri-negeri di Wilayah Utara – Selatan, Wilayah Utara – Timur dan sebagai pelengkap kepada cadangan perhubungan seperti *Highly Strategic Developed Linkage*, *Highly Strategic Developing Linkage*, dan *Strategic East West Linkage*. Cadangan *Potential Linkages* yang dicadangkan ini akan mengambilkira faktor-faktor pemuliharaan aset-aset semula jadi dan biodiversiti semasa.

Manakala *Potential North South Linkage* akan menjadi penghubung di antara Wilayah Utara dan Selatan di kawasan pertumbuhan yang strategik. Pelaksanaannya adalah lebih kepada menaik taraf jalan sedia ada serta tambahan rangkaian pengangkutan baru di nod-nod yang berpotensi. Perancangan dan kaedah pelaksanaan bagi kedua-dua hubungan (*linkages*) ini dengan teknologi infrastruktur bersesuaian memerlukan usaha berterusan supaya pelaksanaannya selepas 2040 dapat dibuat tanpa menjejaskan ekologi hutan sedia ada.

05 *Local Connector*

Memainkan peranan penting dalam melengkapkan dan meningkatkan keupayaan perhubungan di peringkat tempatan. Selain dapat menghubungkan Pusat Katalis dan Pusat Agropolitan, peranan *local connector* ini turut menyokong fungsi *Highly Strategic Developed Linkage*, *Highly Strategic Developing Linkage* dan *Potential Linkages* dalam memastikan sistem perhubungan dan pengangkutan yang lebih strategik dan menyeluruh serta meningkatkan peluang pembangunan yang saksama.

Bagi keseluruhan Wilayah Persekutuan Labuan termasuk pulau-pulau, corak pembangunan berteraskan konsep ekosistem spatial yang komprehensif dirangka dan berperanan sebagai ZPP, dua (2) hubungan (*linkages*) dikenalpasti iaitu :-

Sekitar **Taman Victoria** di Pusat Bandar W.P. Labuan

Rajah 3-8: Lakaran konsep pengukuhan hubungan di W.P. Labuan
Sumber: RFN4, 2020

01 Strategic Developing Linkage

Pemantapan perhubungan melalui *Strategic Developing Linkage* yang menghubungkan Ganggarak dan Ranca-ranca bukan sahaja dapat mengukuhkan hubungan ekonomi malah ia turut merancakkan lagi pembangunan di Koridor Utama (*Primary Corridor*) dan Koridor Sekunder (*Secondary Corridor*). Peningkatan perhubungan di antara W.P. Labuan dengan negeri Sabah ditingkatkan lagi melalui cadangan Jambatan Labuan – Sabah.

02 Local Connector

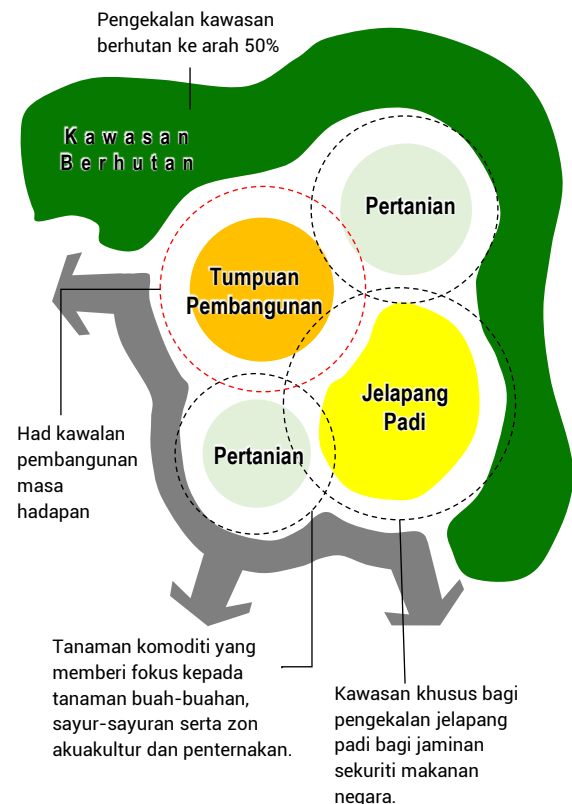
Cadangan *local connector* merupakan pelengkap kepada *Strategic Developing Linkage* di mana dapat menjamin hubungan strategik antara Bandar Wilayah (Bandar Labuan) dan Bandar Tempatan (Ganggarak, Layang-Layangan, Simping Tamu dan Bebuloh) serta penyambung kepada Koridor Utama (*Primary Corridor*) dan Koridor Sekunder (*Secondary Corridor*).

D) Pemeliharaan dan Pemuliharaan Aset Ekologi dan Pertanian

Pemeliharaan sumber semulajadi merupakan had utama kepada rebakan pembangunan yang akan berlaku di kawasan-kawasan pertumbuhan. Justeru ia turut menjadi intipati utama dalam konsep pembangunan RFN4 selaras dengan pemeliharaan khazanah ekologi negara yang pelbagai meliputi ekosistem darat, pesisir pantai dan marin serta kawasan sumber makanan. Kesemua aset ini akan terus dipelihara dan dipulihara dalam memastikan kelangsungan ekosistem biodiversiti dan alam sekitar yang penting untuk kesejahteraan rakyat dan pembangunan ekonomi negara seperti dalam **Rajah 3-9**.

Kawasan litupan hutan semasa sebanyak 47.7 peratus akan terus kekal dan disasarkan ke arah peningkatan sebanyak 2.3 peratus dengan strategi dan tindakan yang digariskan. Rangka kerja Kawasan Sensitif Alam Sekitar (KSAS) semasa akan terus diperkukuh dalam memastikan aktiviti pembangunan di kawasan ini perlu diurus dan dikawal selia dengan baik.

Kawasan sumber makanan juga merupakan aset penting yang memerlukan pemeliharaan daripada sebarang aktiviti pembangunan khususnya di kawasan bersempadan dengan kawasan pertumbuhan. Pengekalan 10 jelapang padi di dalam RFN4 merupakan langkah utama ke arah jaminan tahap sara diri beras sebanyak 80 peratus pada masa hadapan.

Rajah 3-9: Lakaran konsep corak pembangunan yang memberi penekanan terhadap pemeliharaan dan pemuliharaan aset ekologi dan pertanian
Sumber: RFN4, 2020

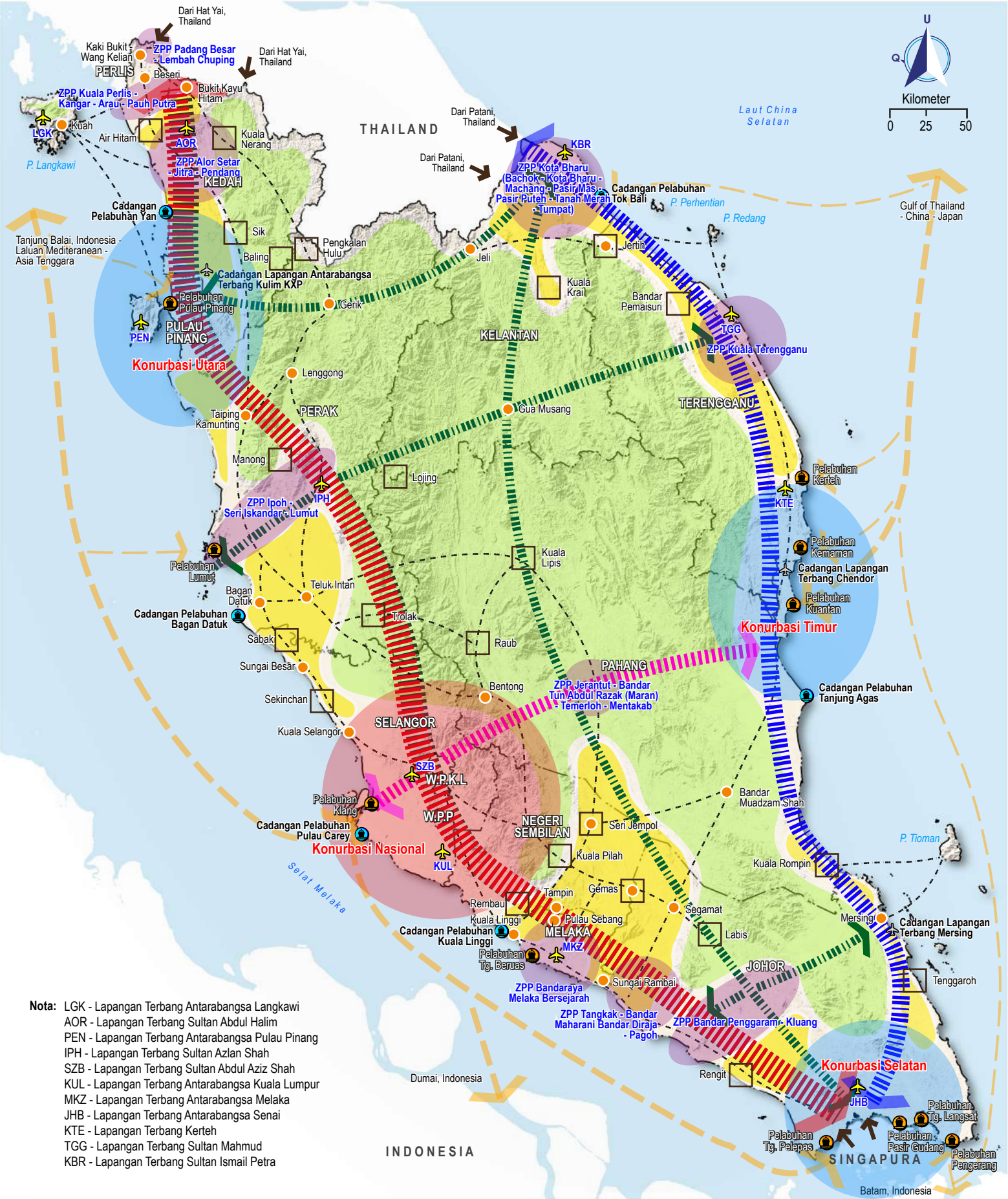
Flora di Sungai Papan, **Taman Negeri Royal Belum**, Perak.

Hutan Paya Bakau di Pulau Kukup masih dikekalkan dan dipulihara ekosistemnya sebagai salah satu langkah kawalan hakisan pantai di kawasan tersebut.

Tasik dan flora yang terdapat di **Taman Negeri Royal Belum**, Perak.

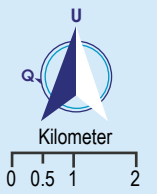

Nota: LGK - Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi
 AOR - Lapangan Terbang Sultan Abdul Halim
 PEN - Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang
 IPH - Lapangan Terbang Sultan Azlan Shah
 SZB - Lapangan Terbang Sultan Abdul Aziz Shah
 KUL - Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur
 MKZ - Lapangan Terbang Antarabangsa Melaka
 JHB - Lapangan Terbang Antarabangsa Senai
 KTE - Lapangan Terbang Keroh
 TGG - Lapangan Terbang Sultan Mahmud
 KBR - Lapangan Terbang Sultan Ismail Petra

PELAN 3-1: PELAN KONSEP EKOSISTEM SPATIAL YANG KOMPREHENSIF [COMPREHENSIVE SPATIAL ECOSYSTEM (CSES)] SEMENANJUNG MALAYSIA

Kawasan Pertumbuhan	Koridor	Pintu Masuk Negara	Lain-Lain
● Konurbasi Utama	Highly Strategic Developed Linkage	➔ Pintu Masuk Perairan	✈ Cadangan Lapangan Terbang
● Konurbasi Sekunder	Highly Strategic Developing Linkage	➔ Pintu Masuk Darat	🌊 Cadangan Pelabuhan
● Zon Promosi Pembangunan	Strategic East West Linkage	✈ Lapangan Terbang	○ Tepu Bina
● Pusat Katalis	Potential Linkages	🌊 Pelabuhan	● Aset Pertanian
□ Pusat Agropolitan	--- Local Connectors		● Aset Ekologi
			--- Sempadan Negeri

Sumber:
 Rancangan Fizikal Negara
 Ke-4, 2020

Laut China Selatan

W.P. LABUAN

Ke Sipitang, Sabah

SABAH

Ke Kota Kinabalu

Ke Limbang - Sipitang

PELAN 3-2: KONSEP STRATEGIK 'EKOSISTEM SPATIAL YANG KOMPREHENSIF W.P. LABUAN'

Kawasan Pertumbuhan

- Zon Promosi Pembangunan
- Koridor Utama
- Koridor Sekunder

Koridor

- - - - Strategic Developing Linkage
- - - - Local Connectors

Pintu Masuk W.P. Labuan

- ➔ Pintu Masuk Perairan
- - - - Cadangan Jambatan Labuan - Mempakul (Menumbok), Sabah
- ✈ Lapangan Terbang
- 🚢 Pelabuhan
- 🚏 Terminal Feri Antarabangsa

Hierarki Bandar

- Bandar Wilayah
- Bandar Tempatan

Lain-Lain

- Aset Pertanian
- Aset Ekologi
- Badan Air
- - - - sempadan Wilayah Persekutuan Labuan

Sumber:
Rancangan Fizikal Negara
Ke-4, 2020

Rangka Strategik Perancangan Spatial

Rangka Strategik Perancangan Spatial RFN4, memperincikan guna tanah dan kawasan pertumbuhan, jaringan pengangkutan dan infrastruktur, kemampunan spatial dan pengurusan sumber. Cadangan serta komitmen tersebut diterjemahkan kepada **tiga (3) Pelan Perancangan Spatial (PPS)** iaitu:

- **PPS 1:** Pelan Perancangan Spatial Semenanjung Malaysia dan W.P. Labuan
- **PPS 2:** Pelan Pengurusan Sumber Semenanjung Malaysia dan W.P. Labuan
- **PPS 3:** Pelan Pengurusan Kawasan Berisiko Bencana Semula Jadi Semenanjung Malaysia dan W.P. Labuan

Rangka Strategik Perancangan Spatial **PPS 1**

Pelan Perancangan Spatial Semenanjung Malaysia dan W.P. Labuan

Pelan rangka strategik komprehensif penting untuk memastikan pelaksanaan yang berkesan dalam menterjemah hala tuju dan transformasi perancangan spatial negara. PPS 1 dihasilkan untuk memberi panduan secara terperinci mengenai hala tuju corak perancangan spatial melalui strategi dan tindakan yang dibentuk dalam RFN4. **Pelan 3-3** menunjukkan Pusat Pertumbuhan di Semenanjung Malaysia dan W.P Labuan.

PPS1-A *Kawasan Pertumbuhan : Konurbasi*

Potensi ekonomi dan limpahan pembangunan semasa telah membentuk **empat (4) konurbasi** merangkumi **Konurbasi Nasional** (konurbasi utama) dan **Konurbasi Utara, Konurbasi Timur dan Konurbasi Selatan** (konurbasi sekunder) dengan kriteria dan ciri-ciri yang telah disenaraikan di bawah.

Definisi serta peranan konurbasi utama dan konurbasi sekunder diperincikan di **muka surat 3-7** yang turut mempunyai perkaitan khusus dan diberi pertimbangan dalam pembentukan konsep strategik RFN4.

Kawasan Pertumbuhan RFN4

4 Konurbasi

11 Zon Promosi
Pembangunan (ZPP)

- 9 Pusat Pertumbuhan Semasa
- 2 Cadangan Baharu

24 Pusat Katalis

23 Pusat Agropolitan

Kriteria dan Ciri-Ciri Konurbasi

1. Aglomerasi bandar utama;
2. Corak pembangunan bercirikan polisentrik;
3. Penyumbang utama ekonomi negara;
4. Bilangan penduduk melebihi 1 juta orang;
5. Densiti pekerjaan yang tinggi (jumlah pekerjaan dan KDNK per kapita yang tinggi);
6. Mempunyai aktiviti guna tanah yang menjana pulangan ekonomi yang tinggi;
7. Mempunyai sistem transit, perhubungan dan infrastruktur yang efisien serta efektif;
8. Terletak dalam lingkungan 90 minit (bagi Konurbasi Utama) dan 60 minit (Konurbasi Sekunder) jarak masa perjalanan ke kawasan tumpuan pekerjaan.

Sumber RFN4, 2020

Senarai Konurbasi :

1) Konurbasi Nasional

- Peneraju ekonomi nasional melalui **koridor sedia ada** – W.P. Kuala Lumpur, W.P Putrajaya dan **sebahagian Negeri Selangor (Shah Alam – Klang - Pelabuhan Klang - Ampang Jaya - Petaling Jaya - Subang Jaya – Kajang – Sepang)** serta **pembukaan koridor baharu di bahagian utara** dari Bestari Jaya – Ijok - Puncak Alam - Bandar Bukit Beruntung - Serendah - Batang Kali – Kuala Kubu Bharu - Tanjung Malim dan di bahagian selatan merangkumi sebahagian kawasan *Malaysia Vision Valley (MVV)* (Daerah Seremban dan Port Dickson, Negeri Sembilan) dengan jarak masa perjalanan 90 minit dan cadangan pembangunan infrastruktur seperti pembinaan Lebuh Raya Pantai Barat (*West Coast Expressway*) dan Rel Berkelajuan Tinggi iaitu Laluan Rel Pantai Timur (ECRL) dan Rel Berkelajuan Tinggi (HSR).
- Memacu pembangunan ekonomi dengan menumpukan aktiviti perniagaan dan perindustrian yang disokong oleh penyediaan kemudahan pengangkutan yang efisien seperti Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) serta Pelabuhan Klang yang turut menjadi gerbang pintu masuk negara.

2) Konurbasi Utara

- Memacu ekonomi di bahagian utara dengan merangkumi keseluruhan Negeri Pulau Pinang dan **pembukaan koridor baharu di sebahagian Negeri Kedah (meliputi Kulim – Sungai Petani-Bandar Baharu-Yan) dan Utara Perak (Parit Buntar- Bagan Serai-Alor Pongsu dan Selama)** melalui jarak masa perjalanan 60 minit. Konurbasi ini disokong oleh sistem pengangkutan yang efisien dan cekap seperti Lebuh Raya Utara Selatan, perkhidmatan rel, Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang dan Pelabuhan Pulau Pinang. Konurbasi Utara akan menjadi gerbang pintu masuk negara kedua dengan adanya cadangan infrastruktur utama negara iaitu pembangunan Lapangan Terbang Antarabangsa Kulim (KXP) dan Rel Berkelajuan Tinggi (HSR) yang menjadi faktor utama pembesaran had konurbasi dan pemangkin utama pembangunan.

3) Konurbasi Selatan

- Memacu pertumbuhan ekonomi di bahagian Konurbasi Selatan merangkumi Johor Bahru – Senai – Skudai – Kulai - Pasir Gudang - Tanjung Pelepas - Pontian - Kota Tinggi - Desaru - Pengerang serta **pembukaan koridor baharu sehingga ke Bandar Tenggara** yang mengambil kira jarak masa perjalanan 60 minit. Konurbasi ini disokong oleh sistem pengangkutan yang efisien dan cekap seperti Lebuh Raya Utara Selatan, perkhidmatan rel, Lapangan Terbang Antarabangsa Senai dan empat (4) pelabuhan utama iaitu Pelabuhan Tanjung Pelepas, Pelabuhan Pasir Gudang, Pelabuhan Tanjung Langsat dan Pelabuhan Pengerang. Cadangan pembangunan infrastruktur seperti pembinaan Lebuh Raya Pantai Barat (*West Coast Expressway*) dan Rel Berkelajuan Tinggi (HSR) menjadi faktor utama pembesaran had konurbasi dan pemangkin utama pembangunan.
- Kedudukan konurbasi ini juga turut mengambil manfaat dari kedudukannya yang bersebelahan Singapura dimana turut menerima kesan ekonomi di sekitar Johor Bahru.

4) Konurbasi Timur

- Memacu pertumbuhan ekonomi di bahagian Konurbasi Timur merangkumi Kuantan - Pekan - Gambang serta **pembukaan koridor baharu di selatan negeri Terengganu (Chukai – Kerteh)** yang mengambil kira jarak masa perjalanan 60 minit. Konurbasi ini disokong oleh sistem pengangkutan yang efisien dan cekap seperti Lebuhraya Pantai Timur, perkhidmatan rel, Lapangan Terbang Kerteh dan tiga (3) pelabuhan utama iaitu Pelabuhan Kuantan, Pelabuhan Kemaman dan Pelabuhan Kerteh. Cadangan pembangunan infrastruktur seperti pembinaan Lebuhraya Pantai Timur 3, Cadangan Lapangan Terbang Chendor dan Laluan Rel Pantai Timur (ECRL) menjadi faktor utama pembesaran had konurbasi, pemangkin utama pembangunan melalui aktiviti perindustrian dan pelabuhan dengan sistem aksesibiliti yang cekap serta memperkukuhkan peranan konurbasi ini sebagai gerbang pintu masuk Konurbasi Timur.
- Lingkungan kawasan konurbasi dijangka terus diperluaskan di masa akan datang dan memerlukan kaedah perancangan khusus supaya kepesatan pembangunan sentiasa mengambil kira kepentingan aspek alam sekitar dan pengurusan sumber mampan.

PPS 1-B Kawasan Pertumbuhan : Zon Promosi Pembangunan (ZPP)

Corak pembangunan guna tanah menunjukkan **11 ZPP** yang telah dikenal pasti termasuk dua (2) cadangan baharu iaitu **ZPP Jerantut – Bandar Tun Razak (Maran) – Temerloh – Mentakab** dan **ZPP Tangkak – Bandar Maharani Bandar Diraja – Pagoh**. Terdapat juga kawasan yang telah digabungkan berdasarkan potensi pembangunan sedia ada di kawasan tersebut.

Kriteria dan Ciri-Ciri Zon Promosi Pembangunan (ZPP)

- Pusat petempatan yang mempunyai hubungan kait yang kukuh dari segi aktiviti ekonomi, sosial dan juga pentadbiran;
- Corak pembangunan bercirikan polisentrik;
- Bilangan penduduk melebihi 100,000 orang;
- Pusat pekerjaan utama;
- Mempunyai kemudahan perbandaran yang mencukupi dan berdaya maju;
- Mempunyai fungsi dan potensi tersendiri dalam menjana ekonomi penduduk setempat;
- Mempunyai hubungan pengangkutan yang strategik dengan bandar-bandar utama yang lain; dan
- Terletak dalam lingkungan 40 - 60 minit jarak masa perjalanan ke kawasan tumpuan pekerjaan.

Senarai 11 ZPP :

- 1) **ZPP Kuala Perlis – Kangar – Arau – Pauh Putra**
 - Pemangkin utama pembangunan Negeri Perlis akan membuka koridor baharu sehingga Pauh Putra yang disokong oleh infrastruktur perhubungan seperti cadangan *Northern Corridor Highway (NCH)*, laluan rel berkelajuan tinggi serta perkhidmatan feri ke Langkawi.
- 2) **ZPP Padang Besar – Lembah Chuping**
 - Gerbang pintu masuk darat melalui Negara Thailand, mempunyai fungsi dan ekonomi tersendiri dalam aktiviti perdagangan, perindustrian, logistik dan pelancongan sempadan.

3) ZPP Alor Setar – Jitra – Pendang

- Merupakan pusat pentadbiran negeri, warisan, serta pertanian yang menjadi nodus utama dalam memacu aktiviti ekonomi.

4) ZPP Ipoh – Seri Iskandar – Lumut

- Pusat pentadbiran dan perkhidmatan utama disokong zon pembangunan pelancongan, institusi dan perindustrian maritim. Cadangan Rel Berkelajuan Tinggi (HSR) dan Lebuh Raya Pantai Barat (WCE) dapat mengukuhkan peranan ZPP serta merangsang pembangunan ekonomi.

5) ZPP Kota Bharu (Bachok –Kota Bharu-Machang-Pasir Mas-Pasir Puteh-Tanah Merah-Tumpat)

- Penentuan semula sempadan disebabkan rebakan pembangunan yang pesat ke arah selatan. Aktiviti utama lebih tertumpu kepada pusat pentadbiran, aktiviti ekonomi, perkhidmatan dan pusat pelancongan serta disokong oleh cadangan Laluan Rel Pantai Timur (ECRL).

6) ZPP Kuala Terengganu

- ZPP ini merupakan pusat pentadbiran negeri, aktiviti ekonomi, pelancongan, perikanan dan marin, serta cadangan kawasan pertumbuhan *Kuala Terengganu City Centre* (KTCC) sebagai pemangkin utama disamping infrastruktur sokongan sedia ada iaitu Laluan Rel Pantai Timur (ECRL).

7) ZPP Jerantut – Bandar Tun Razak (Maran) – Temerloh – Mentakab

- ZPP ini adalah koridor penghubung yang terletak di tengah Semenanjung Malaysia dan memberi tumpuan kepada aktiviti industri perikanan, ekopelancongan, pertanian moden serta disokong dengan ketersediaan infrastruktur seperti Lebuh Raya Pantai Timur.

8) ZPP Bandaraya Melaka Bersejarah

- ZPP ini merupakan pusat pentadbiran negeri yang menjadi pemangkin dalam memacu pembangunan ekonomi yang meliputi aktiviti pelancongan bercirikan warisan dan budaya, serta disokong dengan cadangan rangkaian perhubungan Rel Berkelajuan Tinggi (HSR) dan *Express Rail Link 2* (ERL 2) serta cadangan Lebuh Raya Pantai Barat (WCE).

9) ZPP Tangkak – Bandar Maharani Bandar Diraja – Pagoh

- ZPP ini merupakan wilayah ekonomi baharu bagi utara Negeri Johor yang mengambil kira limpahan pembangunan di *Pagoh Economic Special Zone* (PESZ), pengukuhan industri perabot bagi Daerah Muar dan Tangkak. ZPP ini juga memfokuskan kepada pendidikan tinggi dan penyelidikan, pelancongan warisan dan pertanian yang membentuk kesalinghubungan ekonomi mampan serta disokong dengan cadangan Lebuh Raya Pantai Barat (WCE).

10) ZPP Bandar Penggaram – Kluang

- Kedudukan di bahagian tengah Negeri Johor membolehkan ZPP ini boleh diakses terus di bahagian utara, selatan, timur dan barat Negeri Johor dan disokong oleh cadangan infrastruktur iaitu cadangan Rel Berkelajuan Tinggi (HSR) dan cadangan Lebuh Raya *Southern Central Road* (SCR). Tumpuan utama adalah sektor pembuatan, tekstil dan pakaian, pemprosesan makanan dan pelancongan pertanian.

11) ZPP Labuan

- ZPP ini merupakan pusat pentadbiran W.P. Labuan yang memfokuskan aktiviti pelancongan, perkhidmatan serta pelabuhan yang menyokong kepada hab logistik bagi serantau wilayah. Pengukuhan hubungan jaringan jalan raya antara wilayah melalui cadangan laluan di persisiran pantai Labuan (Ganggarak – Tanjung Aru) dan Jambatan Labuan – Sabah akan menjadi pemangkin kepada pertumbuhan ekonomi setempat.

PPS 1-C Kawasan Pertumbuhan : Pusat Katalis

Pusat Katalis telah dikenal pasti berdasarkan potensinya dalam memandu pertumbuhan perbandaran di kawasan sekitar berdasarkan manfaat pembangunan fizikal, ekonomi, dan sosial semasa. Peranannya dalam merencanakan pertumbuhan ekonomi setempat berupaya mewujudkan pelbagai peluang pekerjaan yang mampu menaik taraf kualiti hidup dan kesejahteraan masyarakat setempat.

RFN4 mencadangkan **24 Pusat Katalis** berdasarkan kriteria berikut:

Kriteria dan Ciri-Ciri Pusat Katalis

1. Pusat-pusat pertumbuhan yang dikenal pasti terletak di luar kawasan Konurbasi dan Zon Promosi Pembangunan (ZPP);
2. Corak pembangunan bercirikan monosentrik;
3. Bilangan penduduk melebihi 10,000 orang
4. Mempunyai fungsi dan kepentingan di dalam pembangunan ekonomi tempatan;
5. Mempunyai sumber tempatan yang kukuh dan boleh dieksploitasi;
6. Mempunyai hubungan yang baik kepada kawasan pengaruhnya;
7. Mempunyai pusat perkhidmatan perbandaran; dan
8. Terletak dalam lingkungan 30 minit jarak masa perjalanan ke kawasan tumpuan pekerjaan.

Kuala Kubu Bharu sebagai Pusat Katalis yang menyokong aktiviti ekonomi setempat di Daerah Hulu Selangor

Senarai 24 Pusat Katalis :
Perlis:

1. Beseri
2. Kaki Bukit – Wang Kelian

Kedah:

1. Kuah
2. Bukit Kayu Hitam

Perak:

1. Taiping – Kamunting
2. Lenggong
3. Gerik
4. Teluk Intan
5. Bagan Datuk

Kelantan:

1. Jeli
2. Gua Musang

Terengganu:

1. Jertih

Pahang:

1. Bentong
2. Bandar Muadzam Shah

Selangor:

1. Kuala Selangor
2. Sungai Besar

Negeri Sembilan:

1. Tampin
2. Gemas
3. Seri Jempol

Melaka:

1. Kuala Linggi
2. Pulau Sebang
3. Sungai Rambai

Johor:

1. Segamat
2. Mersing

PPS 1-D

Kawasan Pertumbuhan : Pusat Agropolitan

Penanaman padi sebagai salah satu aktiviti pertanian utama di Daerah Baling selaras dengan fungsinya sebagai Pusat Agropolitan.

Pusat Agropolitan merupakan pusat petempatan desa yang berpotensi untuk memperkembangkan kegiatan pembangunan pertanian dengan rangkaian nilai yang lebih tinggi. Perkembangan sektor pertanian berupaya memperkasa sumbangannya dalam pertumbuhan ekonomi negara serta meningkatkan pendapatan masyarakat desa dan kualiti hidup melalui kewujudan peluang pekerjaan.

RFN4 mencadangkan **23 lokasi Pusat Agropolitan** yang membolehkan masyarakat dapat mengambil bahagian dalam agenda transformasi sosioekonomi luar bandar.

Kriteria dan Ciri-Ciri Pusat Agropolitan

1. Pekan atau pusat petempatan desa yang terletak dalam kawasan / daerah agropolitan;
2. Berfungsi sebagai pusat khidmat pertanian yang utama;
3. Berpotensi untuk menjadi pusat pemasaran dan dagangan pertanian;
4. Berpotensi menyediakan pusat latihan tempatan dan juga pusat pemrosesan hasil pertanian daerah agropolitan;
5. Berpotensi menjana pertumbuhan ekonomi setempat; dan
6. Terletak di luar kawasan konurbasi dan ZPP.

Senarai 23 Pusat Agropolitan :

Kedah:

1. *Kuala Nerang
2. Sik
3. *Baling
4. *Air Hitam

Perak:

1. *Pengkalan Hulu
2. Manong
3. Trolak

Kelantan:

1. Kuala Krai
2. Lojing

Terengganu:

1. Bandar Pemasuri
2. Jertih (**)

Pahang:

1. Raub
2. Kuala Lipis
3. Kuala Rompin

Selangor:

1. Sekinchan
2. Sabak

Negeri Sembilan:

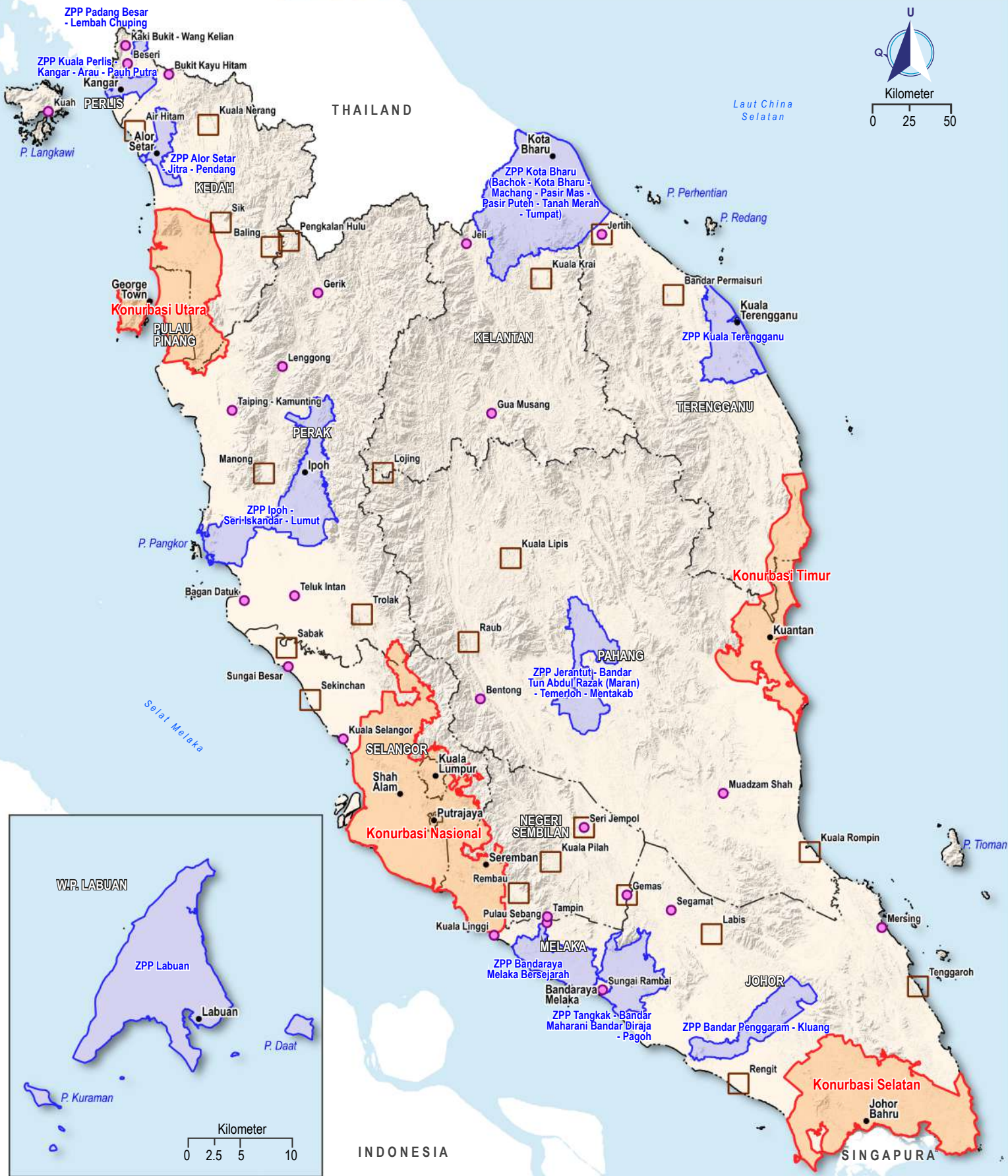
1. Gemas(**)
2. Seri Jempol (**)
3. Rembau
4. *Kuala Pilah

Johor:

1. *Tenggaroh
2. *Rengit
3. *Labis

** Pusat Agropolitan baru yang dikenalpasti dalam RFN4*

(**) Berfungsi sebagai Pusat Katalis dan Pusat Agropolitan

PELAN 3-3: KAWASAN PERTUMBUHAN SEMENANJUNG MALAYSIA DAN W.P. LABUAN

Kawasan Pertumbuhan

- Konurbasi
- Zon Promosi Pembangunan
- Pusat Katalis
- Pusat Agropolitan

Lain-lain

- Ibu Negeri
- Sempadan Negeri

Sumber:
 Rancangan Fizikal Negara
 Ke-4, 2020

PPS 1-E Corak Pembangunan Guna Tanah Keseluruhan

Selaras dengan Agenda Perbandaran Baharu (NUA), RFN4 komited dalam menyediakan sebuah perancangan guna tanah yang memberi penekanan terhadap perkembangan bandar yang terancang menerusi pembaharuan bandar (*urban renewal*), pertumbuhan semula (*urban regeneration*), penaiktarafan (*retrofitting*) kawasan bandar, dan pembangunan secara penuh (*infill development*). Prinsip khusus seperti kesaksamaan, kecekapan dan kemampunan guna tanah diterapkan dalam strategi perancangan semasa.

- Secara keseluruhannya, RFN4 mengalakkan aktiviti pembangunan bercampur (*mixed-use development*) dan pembangunan pelbagai kegunaan serta menggalakkan pembangunan berorientasikan transit (TOD) khususnya di pusat-pusat pertumbuhan. Namun, bagi mengoptimumkan penggunaan tanah, pembangunan secara menegak (*vertical*) melalui penggunaan ruang udara dan ruang bawah tanah bagi kawasan yang sesuai merupakan satu alternatif baharu.
- Kebolehsampaian yang tinggi melalui jaringan pengangkutan darat (lebuhraya dan rel), pengangkutan udara (lapangan terbang) dan pengangkutan air (pelabuhan) dapat meningkatkan hubungan nod-nod pertumbuhan dalam dan luar negara.
- RFN4 mensasarkan peningkatan kawasan litupan hutan sehingga 50 peratus di Semenanjung Malaysia. Sebahagian besarnya terdapat di sekitar Wilayah Timur dengan topografi tanah yang berbukit-bukau serta merupakan kawasan *Central Forest Spine* yang menjadi pemisah kepada kawasan pembangunan Semenanjung Malaysia (rujuk **Pelan 3-4**).
- Pertanian sebagai guna tanah kedua terbesar di Semenanjung Malaysia akan terus dipelihara. Fokus utama adalah bagi produk agromakanan dengan mengambilkira peningkatan produktiviti pengeluaran semasa dan tahap sara diri (*self sufficiency level*).
- Bagi W.P. Labuan, guna tanah utama merupakan tepu bina meliputi 45.3 peratus (2018) daripada keseluruhan kawasan di nod-nod tumpuan utama seperti di Bandar Labuan, sekitar Lapangan Terbang Labuan, sepanjang jaringan jalan raya utama dan persisiran pantai.

Pembangunan di sebahagian kawasan di Jitra, Kedah yang mempunyai gabungan guna tanah utama seperti perumahan, rekreasi dan pertanian

PELAN 3-4 : GUNA TANAH PERANCANGAN SEMENANJUNG MALAYSIA DAN W.P. LABUAN

Guna Tanah

- Tepu Bina Semasa
- Cadangan Tepu Bina
- Kawasan Berhutan
- Badan Air
- Jelapang Padi
- Pertanian

Pengangkutan

- Lapangan Terbang
- Pelabuhan

Nota: LGK - Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi
 AOR - Lapangan Terbang Sultan Abdul Halim
 PEN - Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang
 IPH - Lapangan Terbang Sultan Azlan Shah
 SZB - Lapangan Terbang Sultan Abdul Aziz Shah
 KUL - Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur
 MKZ - Lapangan Terbang Antarabangsa Melaka

Lain-lain

- Ibu Negeri
- Kawasan Tambakan
- sempadan Negeri
- JHB - Lapangan Terbang Antarabangsa Senai
- KTE - Lapangan Terbang Keretah
- TGG - Lapangan Terbang Sultan Mahmud
- KBR - Lapangan Terbang Sultan Ismail Petra
- LBU - Lapangan Terbang Antarabangsa Labuan

Sumber:
 • Kementerian Pengangkutan Malaysia, 2018
 • Lembaga Lebuhraya Malaysia, 2018
 • I-Plan, PLANMalaysia, 2018
 • Jabatan Perhutanan SM, 2018
 • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

Perhubungan pengangkutan merupakan asas utama yang diambil kira dalam mewujudkan ekosistem pembangunan yang menyeluruh bagi menggalakkan pengintegrasian wilayah. Dasar Pengangkutan Negara 2019-2030 menyatakan sektor pengangkutan di Malaysia telah berkembang dengan pesat dengan pencapaian melebihi 5% sejak tahun 2004 serta menyumbang sebanyak 3.6% kepada KDNK negara pada tahun 2017. Selaras dengan pencapaian tersebut, konsep dalam rangka strategik pembangunan spatial yang diperkenalkan dalam RFN4 ini menyokong hasrat dalam mengukuhkan dan menghubungkan nod-nod pertumbuhan utama serta hubungan antara bandar dan luar bandar.

Perincian setiap cadangan telah mengambil kira analisis dan keperluan perancangan seperti mana yang dihuraikan di **Strategi PD 3.1, Teras 1**. Manakala **Pelan 3-5** menunjukkan lokasi utama projek lebuh raya baru yang telah dicadangkan di dalam Laporan *Highway Network Development Plan 2030* (HNDP 2030) dan cadangan jambatan oleh Kementerian Wilayah Persekutuan (KWP) yang dijangka akan meningkatkan lagi kualiti jaringan infrastruktur mobiliti dan pengangkutan yang mampan iaitu:

Kepesatan pembangunan di pusat bandar Kuala Lumpur turut dilengkapi dengan kemudahan jaringan perhubungan yang berkualiti.

1. **Lebuh Raya Pantai Timur 3 (LPT3) (Terengganu - Kelantan)**
2. **Sambungan dari Lebuh Raya Pantai Timur 4 (LPT4) bagi menghubungkan Pahang ke Johor**
3. **Lebuh raya menghubungkan Wilayah Timur – Wilayah Utara (Tambah baik laluan FT4 - Tanah Merah, Kelantan – Kupang, Kedah dan laluan FT185 (Kuala Terengganu – Simpang Pulai, Perak)**
4. **Sambungan dari Lebuh Raya Central Spine Road (CSR) di Simpang Pelangai, Pahang ke Ulu Tiram, Johor melalui Southern Central Road (SCR)**
5. **Sambungan Lebuh Raya West Coast Expressway (WCE) ke selatan (Johor) dan utara (Perlis) melalui Northern Corridor Highway (NCH)**
6. **Jambatan Labuan – Sabah**

Di samping itu, Strategi PD 3.1 turut menyenaraikan beberapa cadangan jalan raya dan lebuh raya baru bagi setiap negeri serta lebuh raya yang merentasi negeri (rujuk **Pelan 3-5**) sejajar dengan objektif penyediaan mobiliti yang memenuhi permintaan rakyat dan bersifat inklusif. Maklumat di bawah menunjukkan ringkasan bilangan cadangan lebuh raya yang dicadangkan dalam RFN4 mengikut wilayah.

21 Jumlah cadangan jalan raya / lebuh raya baru (merentas negeri)

24 Jumlah cadangan jalan raya / lebuh raya baru di negeri-negeri Wilayah Utara (Perlis, Kedah, Pulau Pinang dan Perak)

16 Jumlah cadangan jalan raya / lebuh raya baru di negeri-negeri Wilayah Timur (Kelantan, Terengganu dan Pahang)

25 Jumlah cadangan jalan raya / lebuh raya baru di negeri-negeri Wilayah Tengah (Selangor, W.P. Kuala Lumpur dan Putrajaya, Melaka serta Negeri Sembilan)

4 Jumlah cadangan jalan raya / lebuh raya baru di negeri Wilayah Selatan (Johor)

2 Cadangan jalan raya / lebuh raya baru di W.P. Labuan

Nota: Rujuk senarai keseluruhan cadangan jalan raya dan lebuh raya serta perincian lengkap di Strategi PD 3.1 (Teras 1).

Perkhidmatan pengangkutan rel antara bandar dan dalam bandar turut dipertingkatkan selaras dengan keperluan penduduk, kadar perbandaran serta menyokong mobiliti penumpang dan barangan. Perincian bagi cadangan pemantapan hubungan rel dihuraikan di bahagian Tindakan PD3.2A dan Tindakan PD3.3A. Berikut adalah merupakan intipati utama yang dapat dirumuskan:

Cadangan jajaran rel berkelajuan tinggi

1. Kuala Lumpur ke Johor Bahru (HSR 1) dan seterusnya ke Singapura (HSR1A)
2. Pelabuhan Klang ke Kota Bharu (ECRL1), dan seterusnya ke Thailand melalui Rantau Panjang (ECRL 1A)
3. KLIA ke Melaka (ERL 2)
4. Kuala Lumpur ke Kangar (HSR 2), dan seterusnya ke Thailand (HSR 2A)
5. Kuantan ke Johor Bahru (ECRL 2)
6. Pulau Pinang ke Kota Bharu (ECRL 3)

Cadangan jajaran rel dalam bandar

Konurbasi Nasional

1. Jajaran dalaman Lembah Klang (*Klang Valley Circle Line*)
2. Jajaran Lembah Klang Utara dan Lembah Klang Selatan
3. Jajaran Luar Lembah Klang

Konurbasi Utara

1. Jajaran LRT Bayan Lepas (Fasa Pertama)
2. Jajaran LRT Bayan Lepas (Fasa Kedua)
3. Jajaran Rel George Town - Butterworth
4. Jajaran Rel Air Itam
5. Jajaran Rel Tanjung Tokong
6. Jajaran BRT Raja Uda – Bukit Mertajam
7. Jajaran BRT Permatang Tinggi – Batu Kawan

Konurbasi Selatan

1. *Rapid Transit System* Johor Bahru – Singapura (RTS)
2. Jajaran Iskandar Malaysia BRT (Tebrau, Skudai & Iskandar Puteri)
3. Sambungan BRT Iskandar Puteri ke Singapura (Stesen Tuas MRT)

Antara perkhidmatan jajaran rel dalam bandar di Pusat Bandar Raya Kuala Lumpur dan rel berkelajuan tinggi sedia ada.

PELAN 3-5: RANGKAIAN PERHUBUNGAN DAN PENGANGKUTAN SEMENANJUNG MALAYSIA DAN W.P. LABUAN

Pengangkutan Darat

- Lebuhraya
- Jalan Persekutuan
- Jalan Negeri
- Cadangan Lebuhraya
- ==== Jajaran Rel Sedia Ada
- ==== Cadangan Jajaran Rel Berkelajuan Tinggi
- Cadangan Jajaran Rel Antara Bandar

Pengangkutan Udara

- Kategori 1
- Kategori 2
- Kategori 3
- Kategori 4

Pengangkutan Air

- Pelabuhan Tahap 1
- Pelabuhan Tahap 2
- Pelabuhan Tahap 3

Lain-lain

- Ibu Negeri
- Sempadan Negeri
- Badan Air

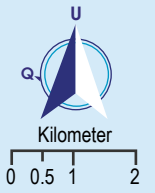
Sumber:
 • Kementerian Pengangkutan Malaysia, 2018
 • Lembaga Lebuhraya Malaysia, 2018
 • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

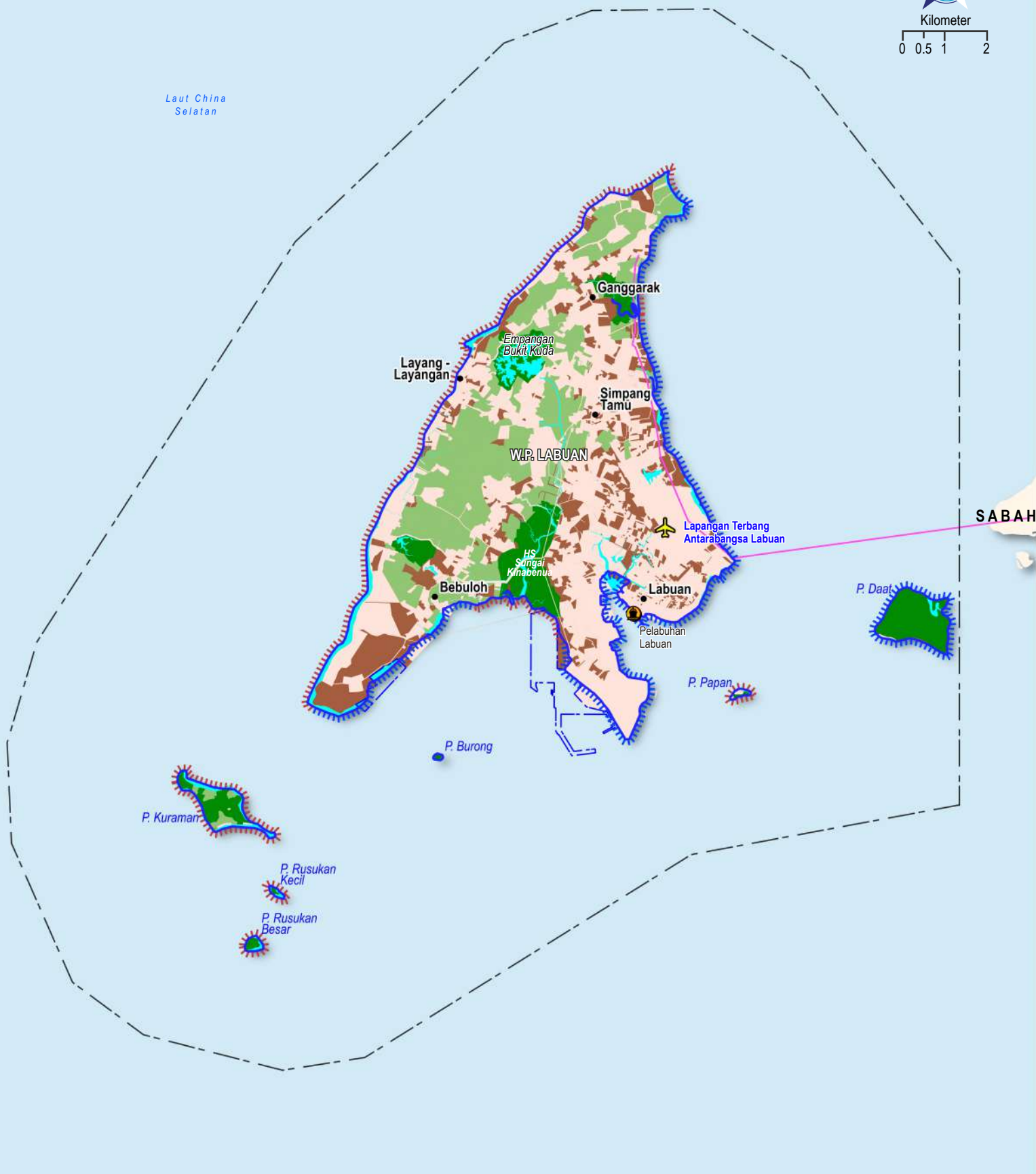
Nota: LGK - Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi
 AOR - Lapangan Terbang Sultan Abdul Halim
 PEN - Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang
 IPH - Lapangan Terbang Sultan Azlan Shah
 SZB - Lapangan Terbang Sultan Abdul Aziz Shah
 KUL - Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur
 MKZ - Lapangan Terbang Antarabangsa Melaka
 JHB - Lapangan Terbang Antarabangsa Senai
 KTE - Lapangan Terbang Kerteh
 TGG - Lapangan Terbang Sultan Mahmud
 KBR - Lapangan Terbang Sultan Ismail Petra

PELAN 3-6 : PPS 1: RANGKA STRATEGIK PERANCANGAN SPATIAL SEMENANJUNG MALAYSIA

<p>Kawasan Pertumbuhan</p> <ul style="list-style-type: none"> — Konurbasi — Zon Promosi Pembangunan ● Pusat Katalis Pusat Agropolitan <p>Guna Tanah</p> <ul style="list-style-type: none"> Tepu Bina Sedia Ada Cadangan Tepu Bina 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kawasan Berhutan ● Jelapang Padi ● Tanaman Pertanian ● Badan Air <p>Kawasan Pembangunan dan Perlindungan Pantai</p> <ul style="list-style-type: none"> ▬▬▬▬ Zon Pembangunan Pesisiran Pantai ▬▬▬▬ Zon Perlindungan Pesisiran Pantai 	<p>Pengangkutan Darat, Udara & Air</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cadangan Lebuhraya ▬▬▬▬ Cadangan Jajaran Rel Berkelajuan Tinggi - - - - Cadangan Jajaran Rel Antara Bandar ✈ Lapangan Terbang ✈ Cadangan Lapangan Terbang ✈ Cadangan Lapangan Terbang Amfibia 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pelabuhan ● Cadangan Pelabuhan <p>Lain-lain</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ibu Negeri — Sempadan 3 Batu Nautika — Kawasan Tambakan - - - - Sempadan Negeri 	<p>Sumber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kementerian Pengangkutan Malaysia, 2018 • Lembaga Lebuhraya Malaysia, 2018 • I-Plan. PLANMalaysia, 2018 • Jabatan Perhutanan SM, 2018 • RFN4, 2020
---	---	--	--	---

Laut China Selatan

PELAN 3-7 : PPS 1: RANGKA STRATEGIK PERANCANGAN SPATIAL W.P. LABUAN

Kawasan Pertumbuhan

— Zon Promosi Pembangunan

Guna Tanah

- Tepu Bina Sedia Ada
- Tepu Bina Masa Hadapan
- Kawasan Berhutan
- Tanaman Pertanian
- Badan Air

Kawasan Pembangunan dan Perlindungan Pantai

- ▬ Zon Pembangunan Pesisiran Pantai
- ▬ Zon Perlindungan Pesisiran Pantai

Pengangkutan Darat, Udara & Air

- Cadangan Jalan Pesisiran Pantai (Ganggarak - Tg. Aru) & Jambatan Labuan - Mempakul (Menumbok), Sabah

✈ Lapangan Terbang

● Pelabuhan

Lain-lain

- Bandar Utama
- Kawasan Tambakan
- Sempadan Wilayah Persekutuan Labuan

Sumber:
 • Labuan Development Blueprint 2030
 • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

Perlindungan dan pengurusan sumber semula jadi, tenaga, makanan dan warisan negara akan terus dimantapkan dalam penyediaan RFN4 selaras dengan hasrat pembangunan mampan negara. Justeru itu, pengurusan sumber bagi dokumen ini dibahagikan kepada **empat (4) kategori utama** (rujuk **Pelan 3-8**) yang terdiri daripada:

PPS 2-A Sumber Semula Jadi

Pengurusan, pemeliharaan dan pemuliharaan aset-aset semula jadi adalah seperti berikut :

1. Hutan Simpanan Kekal (HSK)
2. Rangkaian Ekologi – meliputi kawasan kepentingan ekologi dan biodiversiti, *Central Forest Spine* (CFS), rizab perlindungan hidupan liar dan tapak warisan semula jadi rangkaian koridor ekologi CFS terancam yang memerlukan kaedah pemeliharaan dan pemuliharaan berdasarkan strategi di dalam Pelan Induk Rangkaian Ekologi CFS 2020.

Terdiri daripada 5 kategori:

- ✓ Sumber Semula Jadi
- ✓ Sumber Air
- ✓ Sumber Tenaga
- ✓ Sumber Makanan
- ✓ Sumber Warisan

Berikut adalah merupakan kawasan rangkaian ekologi CFS yang perlu dipelihara bagi mengekalkan ketersambungan kawasan berhutan di Semenanjung Malaysia :-

Kedah

- K-PL1: HS Ulu Muda - HS Gunung Inas
- K-SL1: HS Ulu Muda - HS Bukit Saiong – HS Pedu - HS Chebar
- K-SL2: HS Ulu Muda – HS Rimba Telui
- K-SL3: HS Gunung Bongsu – HS Gunung Inas

Perak

- A-PL1: HS Temenggor – HS Aman Jaya – HS Belum
- A-PL2: HS Padang Chong – HS Sungai Kuak- HS Lapang Ninerling
- A-PL3: HS Belukar Semang – HS Kenderong – HS Bintang Hijau
- A-PL4: HS Bintang Hijau (Larut dan Matang) – HS Bintang Hijau (Hulu Perak)
- A-PL5: HS Bukit Larut – HS Bubu
- A-SL1: HS Bintang Hijau – HS Pepalut- HS Piah
- A-SL2: HS Bujang Melaka – HS Bukit Tapah – HS Bukit Kinta
- A-SL3: HS Bubu – Hutan Paya Laut Matang

Kelantan

- D-PL1: HS Lojing – HS Sungai Brok – HS Sungai Betis
- D-PL2: Taman Negara – HS Lebir
- D-PL3: HS Gunung Basor (Tasik Pergau) - HS Jeli - HS Sg. Sator – HS Sokotarku
- D-SL1: HS Lebir - HS Relai - HS Ulu Temiang – HS Jentiang - HS Serasa - Taman Negeri Gunung Stong
- D-SL2: Taman Negara – HS Chiku
- D-SL3: HS Chabang Tongkat – HS Ulu Sat

Pahang

- C-PL1: HS Tanum (Greater Taman Negara) – HS Sg. Yu (Banjaran Utama)
- C-PL2: HS Ulu Jelai – HS Bukit Bujang – HS Hulu Lemoi

- C-PL3: HS Lesong- HS Resak
- C-PL4: HS Bukit Ibam – HS Sg. Marong – HS Sg Lesong
- C-PL5: HS Ibam (Rompin) - HS Kedondong - HS Pekan dan HS Nenasi
- C-PL6: Rizab RAMSAR Bera – HS Ibam
- C-SL1: Rizab Hidupan Liar Krau – HS Bencah – HS Som – HS Yong
- C-SL2: HS Lepar – HS Berkelah
- C-SL3: HS Chini – HS Lepar

Terengganu

- T-PL1: Taman Negara Tasik Kenyir – HS Tembat
- T-PL2: HS Jerangau – HS Jerangau
- T-SL1: HS Bukit Bauk- HS Rasau Kertih- HS Besul- HS Jerangau
- T-SL2: HS Hulu Nerus – HS Hulu Setiu – Taman Negeri Wetlands

Johor

- J-PL1: HS Labis – HS Semberong Tambahan - HS Lenggong- HS Mersing
- J-PL2: HS Panti – HS Ulu Sedili
- J-PL3 : HS Panti – HS Seluyut
- J-SL1: HS Panti – HS Kuala Sedili

Selangor

- B-SL1: HS Raja Musa – HS Bukit Tarek – HS Gading
- B-SL2: HS Hulu Langat – HS Sungai Lalang

Negeri Sembilan

- N-SL1: HS Triang – HS Kenaboi
- N-SL2: HS Angsi – HS Berembun
- N-SL3: HS Kenaboi – HS Kenaboi

3. Sasaran kawasan berhutan ke arah mencapai 50% menjelang tahun 2040 berasaskan pengukuhan rangka kerja Kawasan Sensitif Alam Sekitar (KSAS) melalui pewartaan kawasan cadangan HSK baharu seluas 91,130 hektar yang merupakan hutan tanah kerajaan yang dikenal pasti untuk diwarta di Negeri Kedah, Perak, Pahang, Perlis, Pulau Pinang, Selangor dan Johor bagi memastikan kelangsungan ekosistem negara.

PPS 2-B Sumber Air

Perlindungan dan pengurusan sumber air yang mampan bagi menjamin kualiti bekalan yang bersih dan berkualiti. Ia terdiri daripada :

1. Kawasan tadahan empangan menerusi aspek pengurusan kawasan tadahan air di 66 tadahan empangan.
2. Kawasan tadahan pengambilan air (lembangan sungai) dengan mensasarkan lembangan sungai dalam Kelas I untuk kegunaan pemeliharaan alam semula jadi.
3. Jaringan sungai dan anak sungai melalui pengurusan dan pemantapan mekanisma pengurusan IRBM di 189 lembangan sungai utama
4. Sumber air tanah (sebagai sumber air alternatif)

PPS 2-C Sumber Tenaga

Perlindungan dan pengurusan kawasan janaan tenaga selaras dengan sasaran pengurangan pelepasan karbon dan pembangunan hijau.

Kawasan tersebut terdiri daripada:

1. Tadahan empangan dan lembangan sungai – sumber janaan tenaga hidro dan mini hidro;
2. Kawasan tanaman kelapa sawit – janaan tenaga biojisim; dan
3. Tapak pelupusan sampah – janaan tenaga biogas.
4. Meningkatkan penggunaan sumber tenaga mampan melalui penjanaan tenaga solar di kawasan yang mempunyai sumber radiasi solar yang tinggi seperti di kawasan perumahan, komersial dan industri.

PPS 2-D Sumber Makanan

Pengurusan sumber makanan yang sistematik bagi menjamin sekuriti makanan negara secara berterusan yang terdiri daripada :

1. Jelapang Padi Negara;	4. Tanaman Padi Luar Jelapang;
2. Taman Kekal Pengeluaran Makanan (TKPM)	5. Zon Industri Akuakultur (ZIA)
3. Taman Kekal Pengeluaran Makanan Ruminan (TKPR)	

PPS 2-E Sumber Warisan

Pengurusan Warisan (Sumber Warisan Semula Jadi dan Warisan Kebudayaan) Semenanjung Malaysia dan W.P. Labuan (rujuk **Pelan 3-9**) meliputi:

1. Tapak warisan kebudayaan merangkumi tapak warisan arkeologi, bangunan, monumen/tapak yang mempunyai nilai warisan kebudayaan yang penting (*cultural heritage significance*) ; dan
2. Tapak warisan semula jadi iaitu mana-mana tapak semula jadi yang mempunyai nilai yang menonjol (*outstanding value*) dari pandangan semula jadi, sains, pemuliharaan sejarah atau keindahan semula jadi termasuk flora dan fauna.
3. Tapak warisan semula jadi lebih tertumpu di kawasan tanah tinggi dan berhutan antaranya Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM), Taman Botani Perdana, Permatang Kuarza, Taman Tasik Taiping, Taman Negara Kuala Koh, Taman Negeri Royal Belum, Taman Negara Tanjung Piai dan Taman Negara Gunung Ledang.
4. Memelihara lokasi pendaratan penyu yang tertumpu di persisiran pantai di Negeri Terengganu, Pahang, Melaka, Perak, Pulau Pinang dan Kedah.
5. Mewujudkan rangkaian kawasan perlindungan persisiran pantai dan marin melalui penubuhan dan pewartaan 5 kawasan perlindungan marin antaranya :

• Kawasan Pemuliharaan Marin Diraja Iskandar (RIMCA), Johor	• Pulau Pangkor dan Kepulauan Sembilan, Perak
• Taman-taman Laut Terengganu dan Tanah Bencah Setiu	• Kepulauan Utara (Kedah dan Perlis)
	• Hutan Paya Laut Matang, Perak

Kepentingan zon pewartaan perairan adalah berdasarkan 3 aspek utama :

- Pembangunan perairan secara lebih terkawal
- Perlindungan tapak warisan di dalam air
- Pemeliharaan aset semula jadi

PELAN 3-8: PENGURUSAN SUMBER (SEMULA JADI, AIR, TENAGA DAN MAKANAN) SEMENANJUNG MALAYSIA DAN W.P. LABUAN

Sumber Semula Jadi

- Hutan Simpanan Kekal
- Rangkaian Ekologi CFS
- Rangkaian Ekologi CFS Yang Terancam

Sumber Air

- Tadahan Empangan
- Badan Air

Sumber Tenaga

- Sungai
- Lokasi Empangan (Janaan Hidro dan Mini Hidro)
- Tanaman Kelapa Sawit

Sumber Makanan

- Jelapang Padi Negara
- Tanaman Padi Luar Jelapang Luar Jelapang Padi Negara

Taman Kekal Pengeluaran Makanan (TKPM)

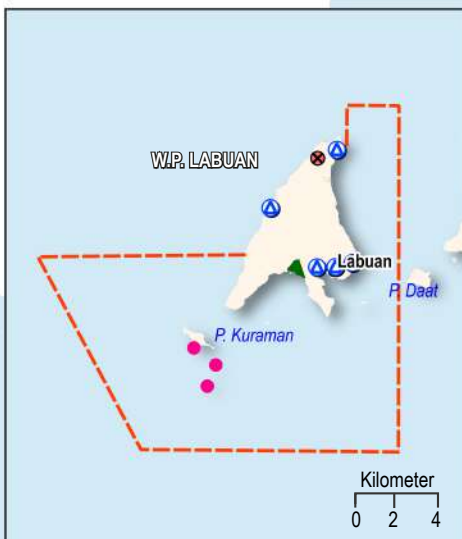
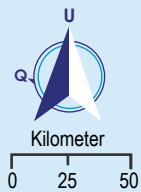
- Zon Industri Akuakultur (ZIA)

Lain-lain

- Ibu Negeri
- Sempadan Negeri

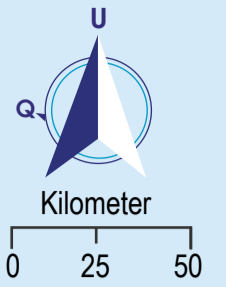
Sumber:

- Jabatan Perhutanan SM, 2018
- Jabatan Pertanian, 2018
- Draf Awal Pelan Induk Rangkaian Ekologi CFS, 2020
- Rancangan Struktur Negeri Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

PELAN 3-9: PENGURUSAN WARISAN (SUMBER WARISAN SEMULA JADI DAN WARISAN KEBUDAYAAN) SEMENANJUNG MALAYSIA DAN W.P. LABUAN

<p>Sumber Semula Jadi</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Hutan Simpanan Kekal <p>Sumber Warisan Semula Jadi</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tapak Warisan Semulajadi ● Lokasi Pendaratan Penyus ● Kawasan Berkepentingan Burung ● Kawasan Rumpai Laut ● Kawasan Terumbu Karang --- Zon Perawatan Perairan 	<ul style="list-style-type: none"> ● Cadangan Kawasan Perlindungan Marin ▲ Cadangan Tapak Warisan Semulajadi Geologi <p>Sumber Warisan Kebudayaan</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tapak Warisan Arkeologi ● Tapak Warisan Bangunan/Monumen/Tapak ● Cadangan Tapak Warisan Arkeologi ● Cadangan Tapak Warisan Bangunan/Monumen/Tapak 	<p>Lain-lain</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ibu Negeri --- Sempadan Negeri 	<p>Sumber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jabatan Perhutanan SM, 2018 • Jabatan Taman Laut Malaysia, 2018 • Jabatan Warisan Negara, 2019 • Rancangan Struktur Negeri • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020
---	---	---	--

Pulau Perak

Pulau Perak terletak di Sempadan Perairan Negara dengan No Kordinat 05° 41' 32.13" U 98° 56' 09.64" T

PELAN 3-10: PPS 2: RANGKA STRATEGIK PENGURUSAN SUMBER SEMENANJUNG MALAYSIA

Sumber Semula Jadi

- Hutan Simpanan Kekal
- Rangkaian Ekologi CFS
- Sumber Warisan Semula Jadi**
- Tapak Warisan Semulajadi
- Lokasi Pendaratan Penyu
- Kawasan Berkepentingan Burung
- Kawasan Rumpai Laut
- Kawasan Terumbu Karang

Zon Perawatan Perairan

- Cadangan Kawasan Perlindungan Marin
- Cadangan Tapak Warisan Semulajadi Geologi
- Sumber Air**
- Tadahan Empangan
- Badan Air
- Sumber Tenaga**
- Lokasi Empangan (Janaan Hidro dan Mini Hidro)
- Tanaman Kelapa Sawit

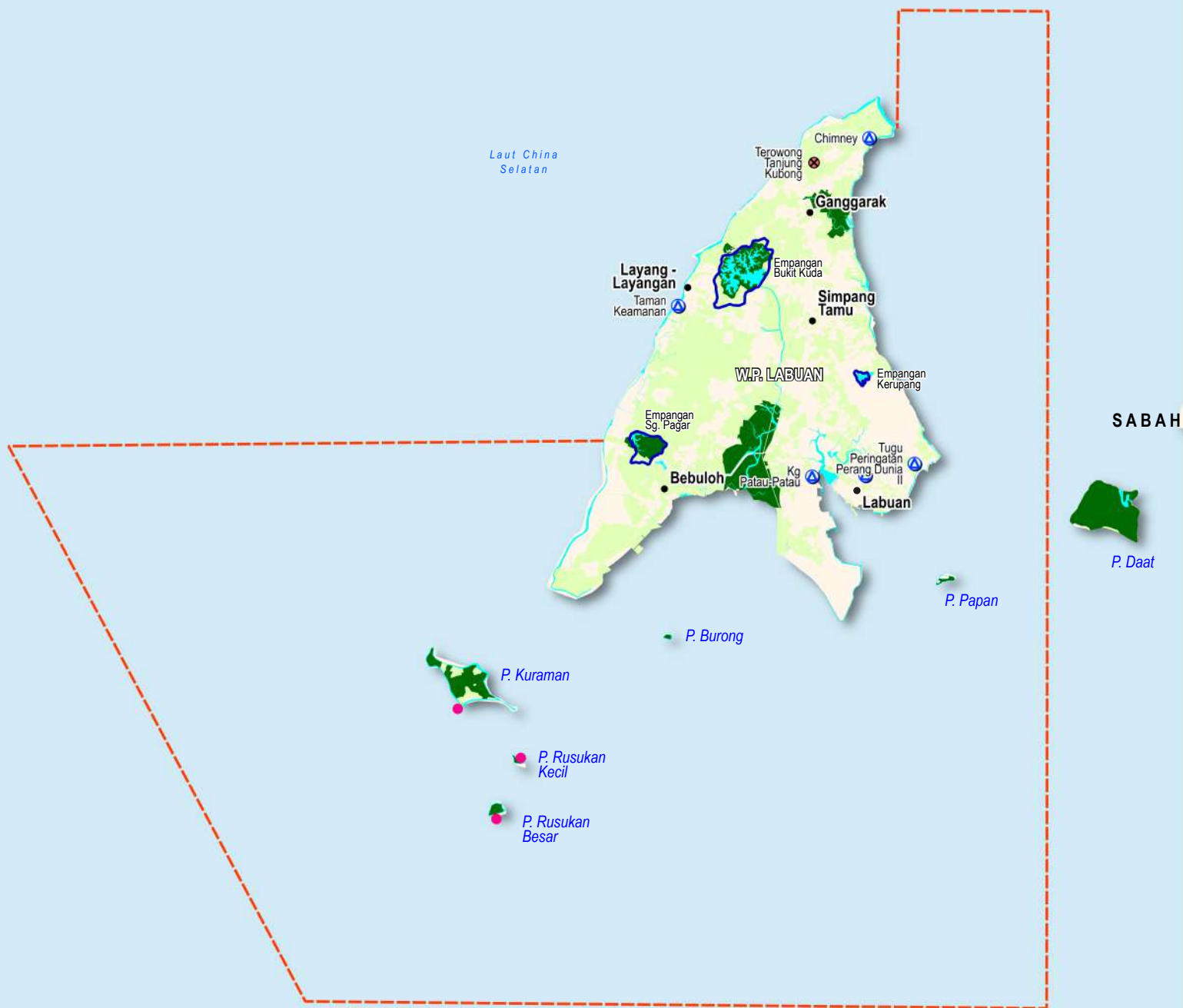
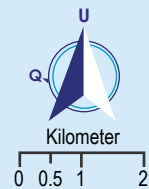
Sumber Makanan

- Jelapang Padi Negara
- Tanaman Padi Luar Jelapang Padi Negara
- Taman Kekal Pengeluaran Makanan (TKPM)
- Zon Industri Akuakultur (ZIA)
- Sumber Warisan Kebudayaan**
- Tapak Warisan Arkeologi
- Tapak Warisan Bangunan/Monumen/Tapak
- Cadangan Tapak Warisan Arkeologi
- Cadangan Tapak Warisan Bangunan/Monumen/Tapak

Lain-lain

- Ibu Negeri
- Sempadan Negeri

Sumber:
 • Jabatan Perhutanan SM, 2018
 • Jabatan Pertanian, 2018
 • Jabatan Taman Laut Malaysia, 2018
 • Jabatan Warisan Negara, 2019
 • Draf Awal Pelan Induk Rangkaian Ekologi CFS, 2020
 • Rancangan Struktur Negeri
 • RFN4, 2020

PELAN 3-11: PPS 2: RANGKA STRATEGIK PENGURUSAN SUMBER W.P. LABUAN

Sumber Semula Jadi

● Kawasan Berhutan

Sumber Air

○ Tadahan Empangan

● Badan Air

Sumber Tenaga

— Sungai

● Lokasi Empangan (Janaan Hidro dan Mini Hidro)

Sumber Semula Jadi

● Kawasan Terumbu Karang

--- Zon Perawatan Perairan

Sumber Warisan Kebudayaan

⊗ Cadangan Tapak Warisan Arkeologi

⊕ Cadangan Tapak Warisan Bangunan/Monumen/Tapak

Lain-lain

● Bandar Utama

○ Tanaman Pertanian

Sumber:
 • Jabatan Warisan Negara, 2019
 • Labuan Development Blueprint, 2030
 • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

RFN4 meneruskan langkah dalam memperhalusi strategi perancangan untuk mengurangkan dan menguruskan risiko kejadian bencana alam melibatkan banjir dan tsunami, tanah runtuh, hakisan pantai, peningkatan aras air laut, kemarau, kebakaran hutan dan tanah gambut.

PPS 3-A *Risiko Tanah Runtuh*

Perlindungan dan pengurusan pembangunan di kawasan tanah tinggi dan bercerun khususnya bagi zon yang terdedah dengan risiko tanah runtuh, seperti berikut:

1. Risiko Tanah Runtuh (berkecerunan melebihi 25°)
2. Tanah Tinggi (melebihi 1,000 meter)
3. Sebanyak 17 kawasan berisiko tanah runtuh iaitu:

Kedah:

1. Kuah
2. Kodiang

Pulau Pinang:

3. George Town
4. Balik Pulau

Perak:

4. Ipoh
5. Kampar

Lembah Klang:

6. Selangor (Ampang, Hulu Langat, Rawang, Serendah, Subang & Shah Alam)
7. Kuala Lumpur

Negeri Sembilan:

8. Seremban

Johor:

9. Pekan Nenas

Pahang:

10. Cameron Highlands
11. Genting Highlands
12. Bentong
13. Kuala Lipis

Terengganu:

14. Bukit Besi
15. Marang

Kelantan:

16. Tanah Merah
17. Gua Musang

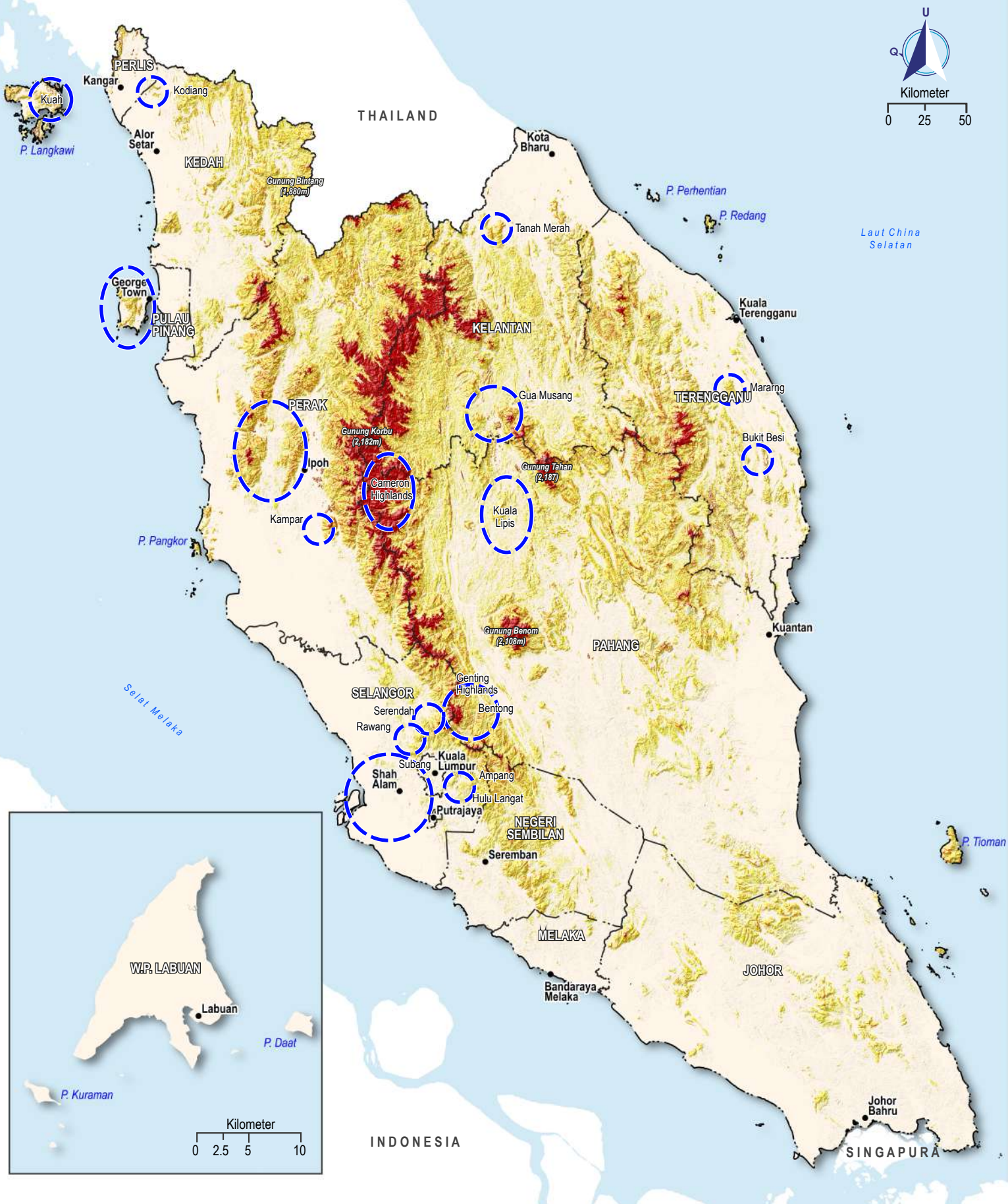
Pengurusan Kawasan Risiko Bencana

Terdiri daripada kategori berikut:

1. Risiko Tanah Runtuh
2. Risiko Banjir
3. Risiko Gempa Bumi dan Tsunami
4. Risiko Hakisan Pantai
5. Risiko Kenaikan Aras Laut
6. Risiko Kemarau
7. Risiko Kebakaran Hutan dan Tanah Gambut

PPS 3-B *Risiko Banjir*

1. Pesisiran Pantai Timur mengalami risiko banjir yang tinggi berbanding pesisiran pantai barat disebabkan kedudukannya berhadapan dengan Laut China Selatan.
2. Senario risiko banjir di bahagian barat Semenanjung Malaysia lebih tertumpu di kawasan perbandaran yang padat serta lembangan sungai utama seperti Sungai Perak disebabkan taburan hujan yang tinggi.
3. Risiko berlaku banjir di W.P. Labuan turut diberi perhatian selaras dengan kedudukan geografi kepulauan itu yang terdedah kepada risiko bencana.
4. Pengurusan banjir diuruskan melalui:
 - Pemetaan kawasan risiko banjir;
 - Mengaplikasikan konsep '*Sponge City*' dalam mengurus banjir kilat; dan
 - Menekankan pengurusan banjir melalui konsep '*Living with Flood*'.

PELAN 3-12: RISIKO TANAH RUNTUH SEMENANJUNG MALAYSIA DAN W.P. LABUAN

Risiko Tanah Runtu

- Lokasi Tanah Runtu
- Risiko Tanah Runtu (Kecerunan >25°)
- Tanah Tinggi (> 1,000m)
- Risiko Rendah

Lain-lain

- Ibu Negeri
- Sempadan Negeri

Sumber:
 • Pelan Induk Cerun Negara, 2009-2030
 • Shuttle Radar Topography Mission, 2018
 • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

PPS 3-C *Risiko Gempa Bumi dan Tsunami*

Risiko Tsunami

1. Risiko tsunami lebih tertumpu di bahagian pantai barat di sebelah Negeri Perlis, Kedah, Pulau Pinang, Perak dan Selangor disebabkan kedudukannya berdekatan dengan lingkaran gunung berapi di bahagian Sumatera Utara (Aceh dan Lautan Andaman).
2. Manakala keseluruhan kepulauan W.P. Labuan terdedah kepada risiko tsunami.

PPS 3-D *Risiko Hakisan Pantai*

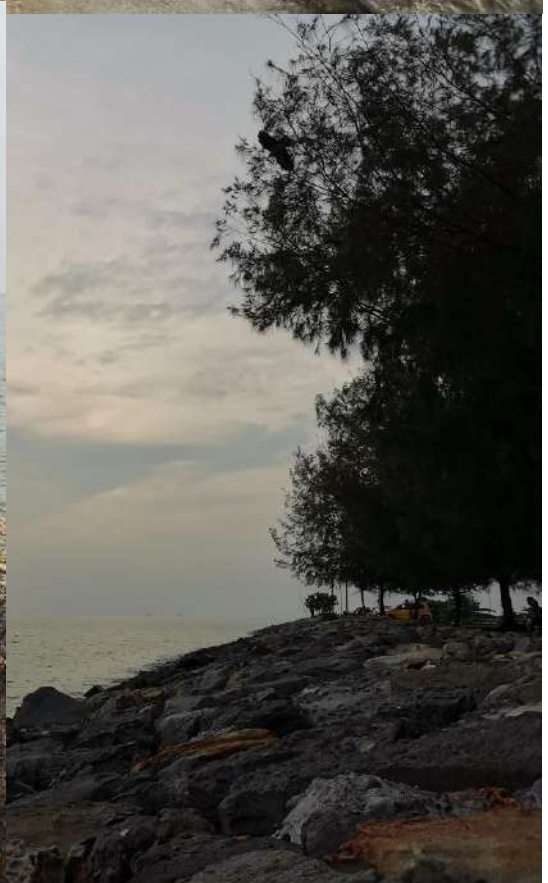
Pengurusan dan kawalan pembangunan di kawasan risiko hakisan pantai berdasarkan kategori iaitu:

- **Kategori I:** Kritikal
- **Kategori II:** Ketara
- **Kategori III:** Belum Serius / Boleh Diterima

Arus laut dan ombak mampu mempengaruhi persisiran pantai. Tiga (3) kategori yang telah digariskan bagi tahap persisiran pantai:

- **Kategori I (Kritikal)**
 - Pengunduran garis pantai yang cepat (kadar melebihi 4 meter/ tahun)
 - Mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi
 - Terdapat aktiviti komersial / industri
 - Mendapat perkhidmatan infrastruktur dan kemudahan awam
- **Kategori II (Ketara)**
 - Pengunduran garis pantai (kadar melebihi 1 meter/tahun tetapi kurang dari 4 meter/ tahun)
 - Mempunyai kepadatan penduduk yang rendah
 - Terdapat sedikit aktiviti pertanian
 - Mendapat perkhidmatan infrastruktur dan kemudahan awam yang kurang sempurna
- **Kategori III (Belum Serius / Boleh Diterima)**
 - Pengunduran garis pantai (kadar kurang dari 1 meter/ tahun)
 - Umumnya di kawasan tanpa penduduk
 - Terdapat aktiviti pertanian yang minimum
 - Tidak mendapat perkhidmatan infrastruktur dan kemudahan awam

Mengguna pakai Rancangan Fizikal Zon Persisiran Pantai Negara ke-2 (RFZPPN2) sebagai pelan utama dalam perancangan dan kawal selia pembangunan kawasan berisiko hakisan pantai.

Salah satu kaedah yang diguna pakai bagi mengurangkan hakisan pantai di Pontian, Johor.

PPS 3-E *Risiko Kenaikan Aras Laut*

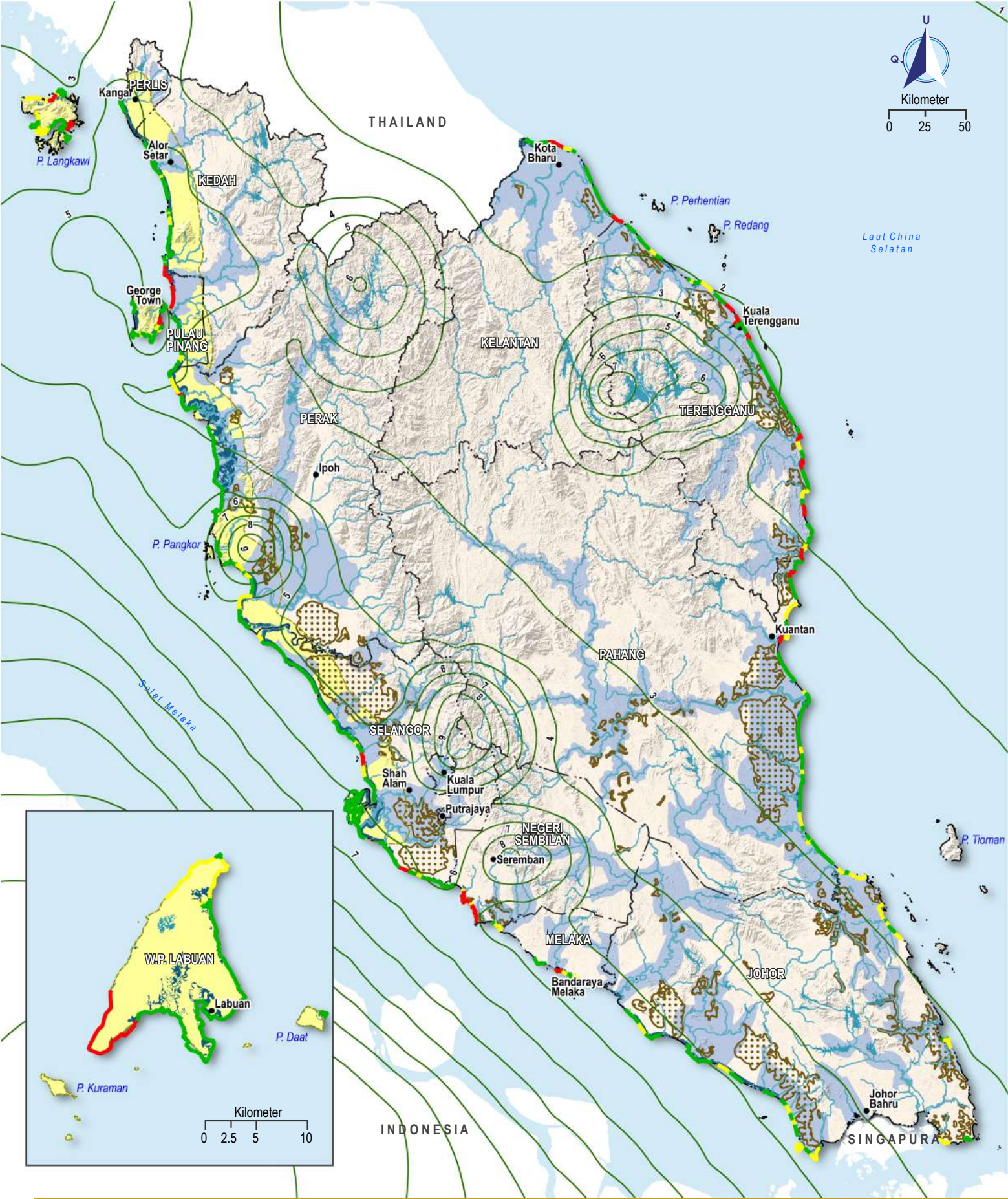
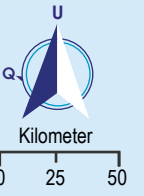
1. Kenaikan aras laut lebih tertumpu di sebelah persisiran Pantai Barat berbanding Pantai Timur. Sebahagian besar kawasan kediaman akan menerima kesan daripada kenaikan paras air laut 100 meter. Langkah-langkah mengurangkan risiko hakisan serta kawalan ketat setiap aktiviti pembangunan di zon persisiran pantai adalah penting dalam memastikan sesuatu kawasan tidak terjejas akibat kesan kenaikan aras air laut.
2. Berikut adalah kawasan yang terdedah kepada ancaman kenaikan aras laut di Semenanjung Malaysia yang iaitu:
 - Kedah : Kuala Kedah, Kuala Muda
 - Pulau Pinang : sepanjang pesisiran pantai Seberang Perai
 - Perak : Seri Manjung, Bagan Datuk
 - Melaka : sepanjang persisiran pantai Melaka
 - Negeri Sembilan : Port Dickson, Batu Melintang
 - Johor : Pontian, Kukup, Mersing, Kuala Rompin, Endau
 - Kelantan : Tumpat
 - Terengganu : Marang, Setiu, Besut
 - Pahang : Pekan

PPS 3-F *Risiko Kemarau*

1. Negara perlu sentiasa bersiapsiaga dalam menempuh ketidakpastian dan risiko perubahan iklim seperti kemarau. Kejadian kemarau yang berlanjutan akan menyebabkan berlakunya kejadian kebakaran hutan. Langkah-langkah pengurangan risiko kemarau adalah seperti berikut:
 - Perlindungan terhadap sumber air; empangan & lembangan sungai,
 - Penerokaan bekalan air alternatif untuk mengurangkan kebergantungan terhadap air sungai dan empangan seperti *off river storage* (ORS) serta penggunaan air bawah tanah.
 - Pelaksanaan inisiatif baharu di kawasan perbandaran dengan mengaplikasikan konsep pembangunan *sponge-city*

PPS 3-G *Risiko Kebakaran Hutan & Tanah Gambut*

1. Keperluan pemetaan tanah gambut adalah berdasarkan kategori yang digariskan seperti berikut:
 - Zon bukan berisiko bencana (kawasan tanah gambut dengan ketebalan kurang daripada 3 meter dibenarkan untuk pembangunan);
 - Zon risiko bencana (kawasan tanah gambut dengan ketebalan kurang daripada 3 meter tetapi berkeluasan melebihi 250 ekar dan Kawasan tanah gambut dengan ketebalan melebihi 3 meter) boleh dipertimbangkan dengan mengambil kira impak potensi bencana, kaedah penyelesaian kejuruteraan dan kebolehlaksanaan pembangunan.
2. Menggalakkan penyertaan komuniti dalam pengurusan hutan tanah gambut.

PELAN 3-13: PENGURUSAN KAWASAN BERISIKO BENCANA SEMULAJADI (BANJIR, GEMPA BUMI DAN TSUNAMI, HAKISAN PANTAI, KENAIKAN ARAS LAUT, KEBAKARAN HUTAN DAN TANAH GAMBUT) SEMENANJUNG MALAYSIA DAN W.P. LABUAN

Risiko Banjir
 ○ Risiko Banjir

Risiko Gempa Bumi & Tsunami
 — Garis Sesar
 ● Risiko Tsunami

Risiko Hakisan Pantai
 ● Kritikal
 ● Ketara

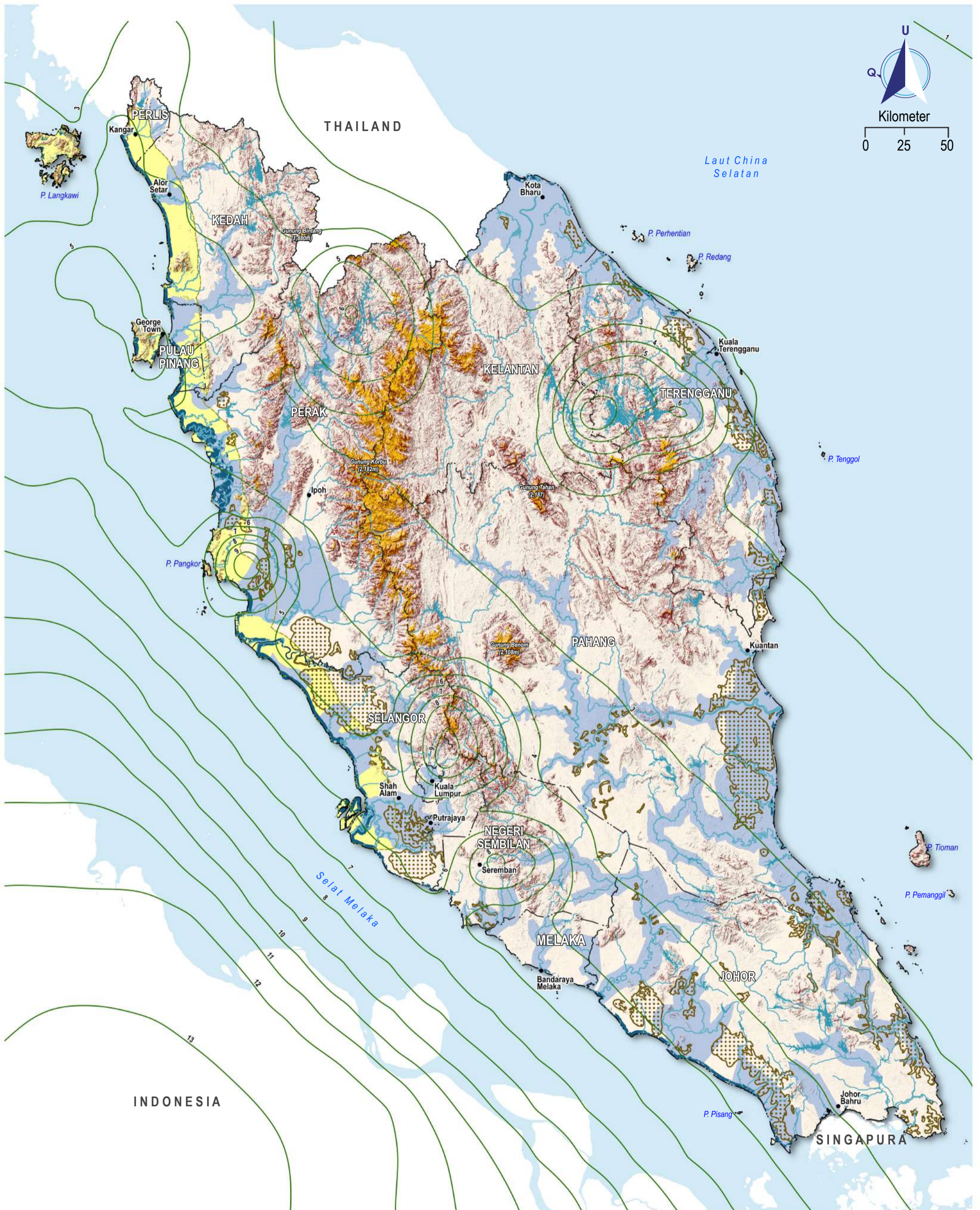
● Belum Serious / Boleh Diterima

Risiko Kenaikan Aras Laut
 ● Unjuran Kenaikan Aras Laut Semasa Tahun 2030 dan 2100 (0.12m - 0.73m)

Risiko Kebakaran Hutan & Tanah Gambut
 ● Tanah Gambut

Lain-lain
 ○ Risiko Rendah
 ● Sungai dan Empangan
 ● Ibu Negeri

Sumber:
 • Kajian Hakisan Pantai Kebangsaan, 2016
 • Institut Penyelidikan Air Kebangsaan Malaysia (NAHRIM), 2017
 • Jabatan Pengairan dan Saliran, 2018
 • Jabatan Taman Laut Malaysia, 2018
 • Labuan Development Blueprint, 2030
 • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

PELAN 3-14: PPS 3: RANGKA STRATEGIK PENGURUSAN KAWASAN BERISIKO BENCANA SEMULAJADI SEMENANJUNG MALAYSIA

Risiko Tanah Runtuh

- Risiko Tanah Runtuh (Kecerunan >25°)
- Tanah Tinggi (> 1,000m)

Risiko Banjir

- Risiko Banjir

Risiko Gempa Bumi & Tsunami

- Garis Sesar
- Risiko Tsunami

Risiko Hakisan Pantai

- Kritikal
- Ketara
- Belum Serious / Boleh Diterima

Risiko Kenaikan Aras Laut

- Unjuran Kenaikan Aras Laut Semasa Tahun 2030 dan 2100 (0.12m - 0.73m)

Risiko Kebakaran Hutan & Tanah Gambut

- Tanah Gambut

Lain-lain

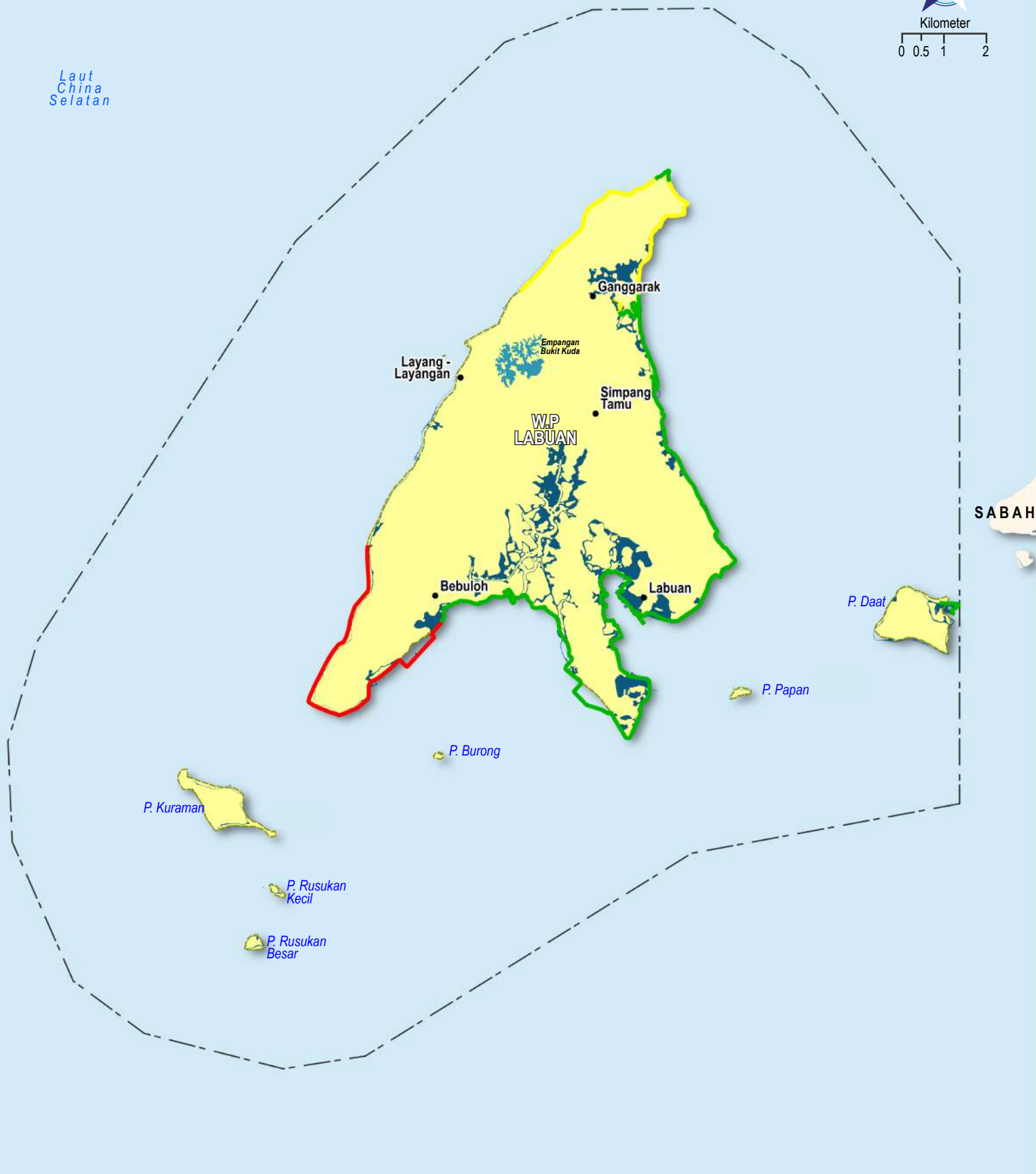
- Risiko Rendah
- Sungai dan Empangan
- Ibu Negeri

Sumber:

- Kajian Hakisan Pantai Kebangsaan, 2016
- Institut Penyelidikan Air Kebangsaan Malaysia (NAHRIM), 2017
- Jabatan Pengairan dan Saliran, 2018
- Jabatan Taman Laut Malaysia, 2018
- RFN4, 2020

Laut China Selatan

PELAN 3-15: PPS 3: RANGKA STRATEGIK PENGURUSAN KAWASAN BERISIKO BENCANA SEMULAJADI W.P. LABUAN

Risiko Tsunami

- Risiko Berlaku Tsunami

Risiko Hakisan Pantai

- Kritikal
- Ketara
- Belum Serius / Boleh Diterima

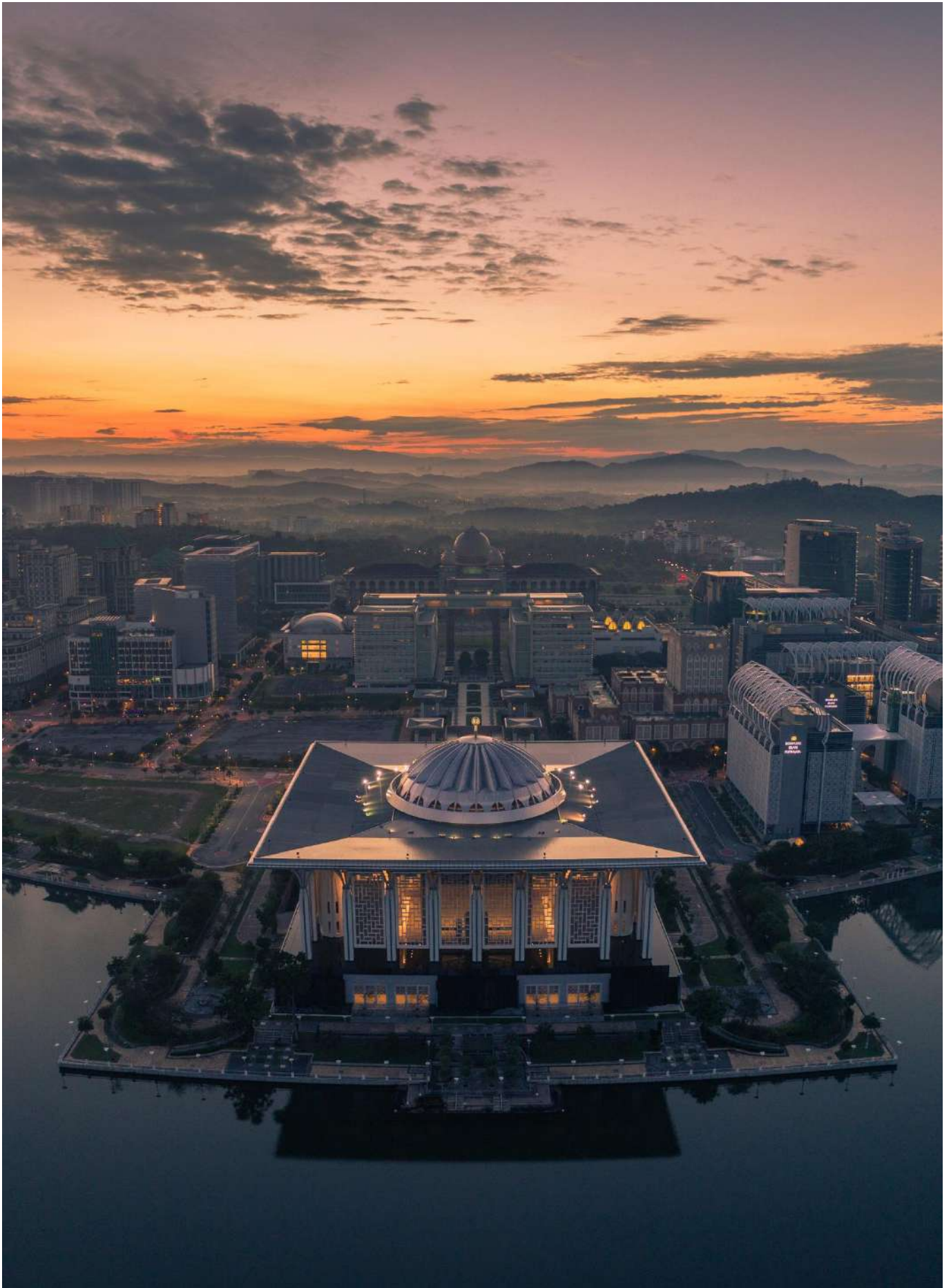
Risiko Kenaikan Aras Laut

- Unjuran Kenaikan Aras Laut Semasa Tahun 2030 dan 2100 (0.12m - 0.73m)

Lain-lain

- Sungai dan Empangan
- Bandar Utama
- Sempadan Wilayah Persekutuan Labuan

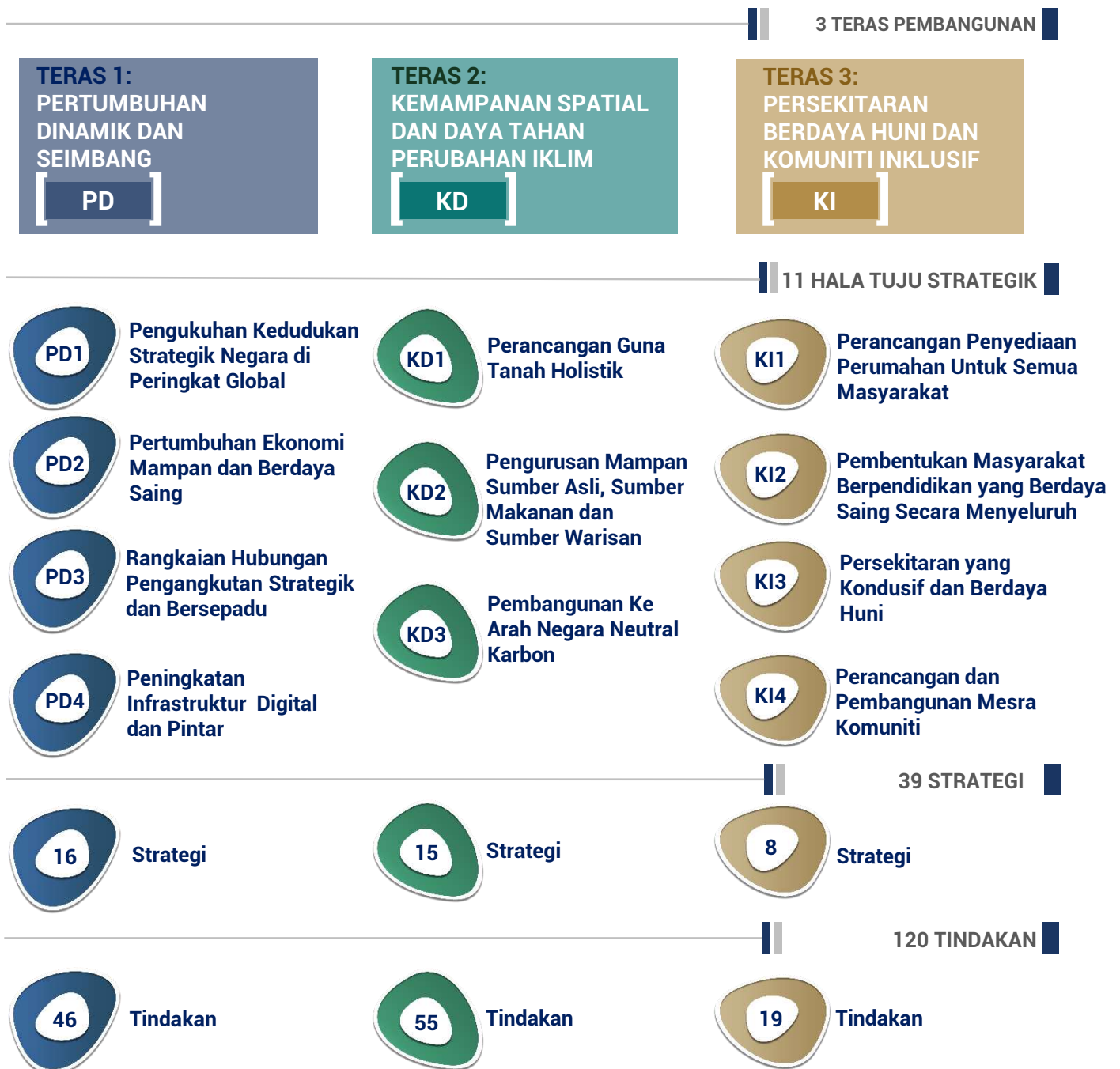
Sumber:
 • Kajian Hakisan Pantai Kebangsaan, 2016
 • Institut Penyelidikan Air Kebangsaan Malaysia (NAHRIM), 2017
 • Labuan Development Blueprint, 2030
 • Rancangan Fizikal Negara Ke-4, 2020

Pembangunan di sebahagian Presint 3, W.P. Putrajaya

Struktur RFN4

RFN4 telah membentuk satu rangka kerja perancangan yang mampu memberi sinergi terhadap landskap perancangan fizikal negara. Bermatlamatkan **Malaysia Makmur, Berdaya Tahan dan Sejahtera**, dokumen ini akan bertindak sebagai instrumen dalam merasionalkan aspirasi Wawasan Kemakmuran Bersama 2030, RMKe-12 dan dasar-dasar strategik sektoral ke dalam satu dokumen perancangan yang lebih komprehensif. Berpandukan matlamat pembangunan tersebut, tiga teras pembangunan telah dibentuk meliputi segenap bidang perancangan khususnya fizikal, ekonomi, alam sekitar dan sosial. **Rajah 3-10** memberi gambaran struktur keseluruhan RFN4 yang mengandungi matlamat, **tiga (3) teras pembangunan, 11 hala tuju strategik, 39 strategi dan 120 tindakan.**

Rajah 3-10: Struktur dan Bentuk RFN4
Sumber: RFN4, 2020

Hala Tuju Strategik dan Strategi RFN4

Transformasi dalam pelbagai sektor dapat direalisasikan melalui penyepaduan pelaksanaan ketiga-tiga teras pembangunan yang merangkumi hala tuju strategik, strategi dan tindakan bagi setiap sektor seperti yang diperincikan di bawah:

- TERAS 1:**
Pertumbuhan Dinamik dan Seimbang
- TERAS 2:**
Kemampuan Spatial dan Daya Tahan Perubahan Iklim
- TERAS 3:**
Persekitaran Berdaya Huni dan Komuniti Inklusif

HALA TUJU STRATEGIK DAN STRATEGI RFN4

PD1 Pengukuhan Kedudukan Strategik Negara Di Peringkat Global

- PD1.1 Memperkukuh Kerjasama Serantau dalam Perancangan Fizikal dan Pembangunan Ekonomi
- PD1.2 Memperkukuh Perancangan Keselamatan Negara

PD2 Pertumbuhan Ekonomi Mampan dan Berdaya Saing

- PD2.1 Memperkukuh Fungsi Kawasan Pertumbuhan
- PD2.2 Mempertingkatkan Aktiviti Ekonomi Digital Sebagai Asas Pertumbuhan Ekonomi
- PD2.3 Mengaplikasi Teknologi Industri Terkini Sebagai Tunjang Pertumbuhan Ekonomi
- PD2.4 Mempelbagaikan Produk dan Liputan Sektor Pelancongan Sebagai Salah Satu Pengerak Utama Ekonomi Negara
- PD2.5 Memastikan Penyediaan Infrastruktur dan Kemudahan Sokongan Pelancongan Berkualiti Tinggi
- PD2.6 Memanfaatkan Sumber Tempatan Luar Bandar

PD3 Rangkaian Hubungan Pengangkutan Strategik dan Bersepadu

- PD3.1 Mengukuhkan Rangkaian dan Perhubungan Pengangkutan Jalan Raya
- PD3.2 Memastikan Sistem Rangkaian Rel Sebagai Tunjang Utama Pengangkutan
- PD3.3 Mengukuhkan Perkhidmatan Pengangkutan Awam untuk Mencapai Sasaran *Modal Split*
- PD3.4 Mengukuhkan Perhubungan Udara di Peringkat Global, Serantau dan Tempatan
- PD3.5 Mempertingkatkan Perkhidmatan Pengangkutan Air
- PD3.6 Memperkukuh Industri Logistik

PD4 Peningkatan Infrastruktur Digital dan Pintar

- PD4.1 Memastikan Pembangunan Infrastruktur yang Menuju ke arah *Smart Nation*
- PD4.2 Memastikan Pelaksanaan Agenda Bandar Pintar yang Komprehensif.

KD1 Perancangan Guna Tanah Holistik

- KD 1.1 Merancang Pembangunan Tanah Secara Optimum
- KD 1.2 Mengutamakan Pembaharuan Semula Bandar di Kawasan Sedia Ada
- KD 1.3 Memastikan Kawasan Tumpuan Pembangunan Dibangunkan Secara Mampan
- KD 1.4 Melaksanakan Pembangunan *Malaysia Urban Observatory* (MUO) Sebagai Pusat Data Raya Perbandaran dan Platform Bandar Pintar Negara
- KD 1.5 Melaksanakan Mitigasi Untuk Mengurangkan Risiko Bencana Semula Jadi dan Perubahan Iklim

KD2 Pengurusan Mampan Sumber Asli, Sumber Makanan dan Sumber Warisan

- KD 2.1 Memelihara dan Memulihara Aset Ekologi Negara
- KD 2.2 Mengurus dan Mengawal Selia Pembangunan di Kawasan Sensitif Alam Sekitar (KSAS)
- KD 2.3 Menjamin Kelestarian Sumber Air Berterusan
- KD 2.4 Mengurus Sumber dan Kepelbagaian Geologi
- KD 2.5 Menjamin Sekuriti Makanan Negara
- KD 2.6 Memperkukuh Pemeliharaan, Pemuliharaan dan Perlindungan Tapak Warisan Kebudayaan dan Semula Jadi Negara
- KD 2.7 Memastikan Pemeliharaan dan Perlindungan Warisan Kebudayaan Dalam Proses Perancangan Fizikal dan Kawalan Pembangunan

KD3 Pembangunan Ke Arah Negara Neutral Karbon

- KD 3.1 Memperluas Pelaksanaan Rangka Kerja Bandar Rendah Karbon
- KD 3.2 Meningkatkan Pengurusan Sumber Tenaga Alternatif yang Mampan
- KD 3.3 Memperkukuh Pengurusan Sisa yang Cekap dan Mampan

KI1 Perancangan Penyediaan Perumahan untuk Semua Masyarakat

- KI 1.1 Memastikan Penawaran Perumahan yang Bersesuaian Mengikut Keperluan
- KI 1.2 Mengawal Perancangan Penyediaan Perumahan yang Sistematis

KI2 Pembentukan Masyarakat Berpendidikan yang Berdaya Saing Secara Menyeluruh

- KI 2.1 Menyediakan Kemudahan Pendidikan Asas kepada setiap Lapisan Masyarakat di Seluruh Negara
- KI 2.2 Memperkasakan Masyarakat Mahir dan Berpendidikan Tinggi Menerusi Institusi Pendidikan yang Bersepadu

KI3 Persekitaran yang Kondusif dan Berdaya Huni

- KI 3.1 Mempertingkatkan Pelaksanaan Konsep Kejiranan Komuniti Menerusi Penyediaan Ruang dan Kemudahan untuk Kegunaan Bersama
- KI 3.2 Membangunkan Kemudahan Masyarakat Secara Bersepadu dan Kondusif
- KI 3.3 Mengarusperdanakan Gaya Hidup Bersih, Sihat dan Selamat dalam Perancangan dan Pembangunan

KI4 Perancangan dan Pembangunan Mesra Komuniti

- KI 4.1 Menerapkan Kolaborasi dan Perkongsian Strategik dalam Pembangunan

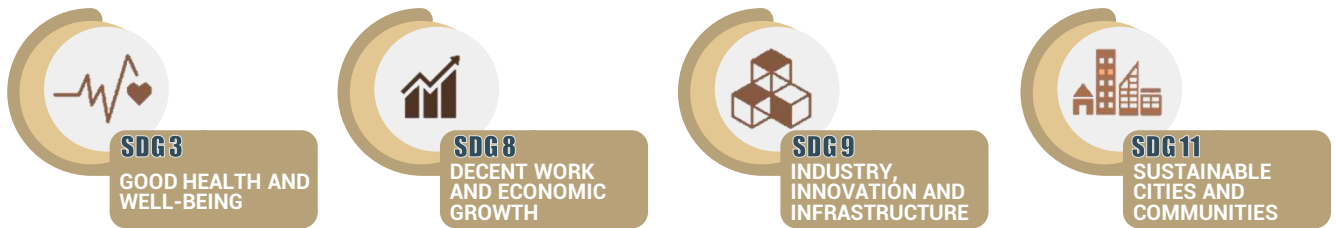
Perkaitan Cadangan Strategi RFN4 dengan SDGs dan NUA

Matlamat Pembangunan Mampan (SDGs)

Malaysia sentiasa komited dalam memainkan peranan sebagai salah sebuah negara yang menganggotai Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (*United Nations*). Terjemahan dasar dan polisi perancangan di peringkat global diterjemah dalam penyediaan dokumen perancangan spatial negara RFN4. Rajah berikut adalah olahan perkaitan strategi RFN4 dengan SDGs.

Penyediaan RFN4 menyedari akan kepentingan untuk menerapkan agenda perancangan peringkat antarabangsa dan ia juga sebagai salah satu langkah dalam menghasilkan sebuah perancangan yang seiring dengan tren global. Berdasarkan perincian di bawah, 17 matlamat SDGs mempunyai perkaitan khusus dengan keseluruhan strategi RFN4. namun begitu, **terdapat empat (4) matlamat SDGs yang menjadi fokus utama terdiri daripada SDG 3, SDG 8, SDG 9 dan SDG 11** mempunyai perkaitan yang signifikan. Sejalan dengan empat matlamat SDGs tersebut, strategi RFN4 dirangka seperti berikut:

Rangkuman Strategi RFN4

Merangka perancangan guna tanah, penggunaan sumber yang optima dan penyediaan infrastruktur seperti sistem perhubungan dan pengangkutan serta infrastruktur sokongan yang akan menjamin kesejahteraan (*well-being*) penduduk.

Memastikan akses terhadap perumahan yang mencukupi, mampu milik, teragih dan selesa bagi semua kumpulan isi rumah (B40 dan M40) telah diambilkira dalam perancangan.

Mengetengahkan perancangan kemudahan yang mencukupi, bersih, selamat, mudah diakses, dan kondusif bersesuaian dengan gaya hidup komuniti (K13)

Menterjemah aspek kesejahteraan komuniti melalui perancangan sosial yang sejagat. Penyediaan kemudahan masyarakat disediakan berpadanan dengan keperluan dan tren semasa.

Menguatkan pembangunan koridor ekonomi wilayah secara bersepadu selaras dengan saranan SDG 8 untuk mewujudkan ekosistem ekonomi yang diversiti dan seimbang. (PD2)

Menguatkan peranan bandar - mempergiatkan pembangunan sedia ada dengan aktiviti bersesuaian di kawasan pertumbuhan seperti Konurbasi, Zon Promosi Pembangunan (ZPP) dan Pusat Katalis.

Memberi penekanan dalam meningkatkan sumbangan terhadap KDNK negara. Sumbangan sektor pelancongan akan meningkatkan akses terhadap peluang pekerjaan bagi masyarakat bandar dan luar bandar.

Menyediakan infrastruktur berasaskan digital yang mencukupi sebagai pemudah cara dalam memastikan aktiviti ekonomi harian. Ia juga diperlukan pembangunan sosial (modal insan) dan alam sekitar, merapatkan jurang komunikasi dan perhubungan antara bandar dan luar bandar.

Menggunakan teknologi yang berinovasi dalam pengurusan dan pembangunan (bandar & luar bandar) melibatkan sumber bekalan air, pengurusan sisa pepejal, sisa kumbahan dan janaan tenaga yang lestari.

Memberi penekanan mengenai aspek pengukuhan dan pelaksanaan bandar pintar (*smart city*) di peringkat negeri dan tempatan termasuk kawasan luar bandar (*smart rural*).

Mengadaptasi & memanfaatkan penggunaan teknologi dan inovasi dalam memastikan kesiapsiagaan negara seterusnya menjadikan Malaysia sebuah negara berdaya tahan.

Memastikan kualiti servis penambahbaikan infrastruktur dapat dinikmati dan dapat menghubungkan segenap wilayah. Merealisasikan hasrat perhubungan tanpa sempadan dan mengurangkan *digital gap* khususnya bagi masyarakat luar bandar.

Memastikan perancangan ruwang dan guna tanah yang mampan melalui kaedah anggaran penggunaan tanah secara optima (sasaran guna tanah tepu bina sebanyak 11.4 peratus menjelang tahun 2040).

Memantapkan sektor pengangkutan untuk menjadi pemboleh daya (*enabler*) dalam memainkan peranannya mengurangkan jurang pembangunan antara bandar dan luar bandar melalui peningkatan tahap kemudahsampaian.

Memantapkan inisiatif pemuliharaan sumber semula jadi, biodiversiti, warisan, impak perubahan iklim dan pengadaptasian teknologi hijau serta kelebihan dalam sistem perancangan perancangan masa kini.

Pembentukan masyarakat yang berdaya huni diteruskan melalui penyediaan ruang aktiviti masyarakat yang memenuhi keperluan semua golongan serta meluaskan penglibatan komuniti dalam proses perancangan.

Agenda Perbandaran Baharu (NUA)

Perkaitan dengan Agenda Perbandaran Baharu turut disesuaikan berdasarkan teras dan strategi pembangunan RFN4 agar ianya selaras dengan tren perancangan di peringkat global. Agenda Perbandaran Baharu diterjemah berdasarkan lima (5) teras strategik iaitu Struktur Governans, Pembangunan Spatial, Kemampunan Alam Sekitar, Keterlibatan Sosial dan Kesejahteraan Bandar yang akan menjadi visi ke arah mencapai pembangunan perbandaran mampan.

Lima (5) teras strategik NUA

Teras RFN4

TERAS 1	TERAS 2	TERAS 3
<p>PD 1 : Pengukuhan Kedudukan Strategik Negara di Peringkat Global</p> <p>Kerjasama Serantau dalam Perancangan Fizikal dan Pembangunan Ekonomi, Perancangan Keselamatan Negara</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 1, Teras 2 & Teras 5</p> <p>Perkara: 2,21,27,35,50,96,103,149,153</p>	<p>KD 1 : Perancangan Guna Tanah Holistik</p> <p>Perancangan Guna Tanah Optima dan Seimbang</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 2, Teras 3 & Teras 5</p> <p>Perkara: 14c,51,76,88,98,114b,137</p>	<p>KI 1 : Perancangan Penyediaan Perumahan untuk Semua Masyarakat</p> <p>Penawaran Perumahan yang Bersesuaian dan Sistematis Mengikut Keperluan</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 1, Teras 2 dan Teras 5</p> <p>Perkara: 31,32,46,54,77,99,105,106,107,111,158,</p>
<p>PD 2 : Pertumbuhan Ekonomi Mampan dan Berdaya Saing</p> <p>Peningkatan produktiviti sektor ekonomi, ekonomi digital dan berinovasi, peningkatan peluang pembangunan dan pekerjaan.</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 2</p> <p>Perkara: 14b, 43,44,45,49,56,57,59,60,62,70,94,95,100,139,145</p> <p>Negara & Masyarakat Berpendapatan Tinggi Perkara: 19,56,57,104,106</p>	<p>KD 2 : Pengurusan Mampan Sumber Asli, Sumber Makanan dan Sumber Warisan</p> <p>Pengurusan Sumber (sumber semula jadi, sumber air) dan Biodiversiti Bersepadu dan Mampan</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 3</p> <p>Perkara: 15,16,26,44,65,67,71,73,76,88,98,101,106, Perkara: 50,64,71,73,114,145</p>	<p>KI 2 : Pembentukan Masyarakat Berpendidikan yang Berdaya Saing Secara Menyeluruh</p> <p>Kemudahan Pendidikan Asas kepada setiap Lapisan Masyarakat</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 1, Teras 4 & Teras 5</p> <p>Perkara: 36,56</p>
<p>PD 3 : Rangkaian Hubungan Pengangkutan Strategik dan Bersepadu</p> <p>Perhubungan dan Jaringan Pengangkutan serta Mobiliti Menyeluruh Bandar dan Luar Bandar</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 2 & Teras 5</p> <p>Perkara: 13,34,50,67,100,113,114,118,117,116,118,119</p>	<p>Daya Tahan Alam Sekitar, KSAS, Jaminan Sekuriti Makanan Negara Berterusan</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 3</p> <p>Perkara: 2,14c,67,68,70,76,78,79,101,111</p>	<p>KI 3 : Persekitaran yang Kondusif dan Berdaya Huni</p> <p>Konsep Kejiranan Komuniti</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 4</p> <p>Perkara: 5,37,77</p>
<p>PD 4 : Peningkatan Infrastruktur Digital dan Pintar</p> <p>Penyediaan Infrastruktur & Infrastruktur Digital ke arah <i>Smart Nation</i>.</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 5</p> <p>Perkara: 34,44,124</p>	<p>Kepentingan Warisan Semula jadi & Budaya</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 3</p> <p>Perkara: 38,97,124,125</p>	<p>Ruang Awam, Gaya Hidup Bersih, Sihat dan Selamat, Kualiti Kehidupan & Kesihatan</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 4</p> <p>Perkara: 3,11,13,37,53,65,67,94,95,96,109,115,118,119,120,123</p>
<p>Informasi & Teknologi Telekomunikasi</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 4 & Teras 5</p> <p>Perkara: 34,36,44,92,156,160</p>	<p>KD 3 : Pembangunan Ke Arah Negara Neutral Karbon</p> <p>Persekitaran Hijau, Teknologi Hijau dan Bandar dan Mobiliti Rendah Karbon</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 1, Teras 2, Teras 3 & Teras 5</p> <p>Perkara: 34,44,54,71,74,75,97,120,121,122</p>	<p>KI 4 : Perancangan dan Pembangunan Mesra Komuniti</p> <p>Penglibatan Kolaborasi Komuniti dalam Pembangunan</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 4</p> <p>Perkara: 1,9,13,114,149,155,156</p>
<p>Bandar Pintar dan Pengadaptasian Teknologi dalam Perancangan</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 1 & Teras 5</p> <p>Perkara: 66,118</p>	<p>Pengurusan Sisa Pepejal Bersepadu dan Pengurusan Sumber Tenaga Alternatif</p> <p>Perkaitan dengan teras strategik NUA: Teras 1, Teras 3 & Teras 5</p> <p>Perkara: 14(c),34,54,66,71,74,75,119,121</p>	

Sasaran Utama Pembangunan RFN4

Dalam mewujudkan keseimbangan pembangunan yang optimum dari segenap aspek perancangan, sasaran bagi fokus utama RFN4 diketengahkan di bahagian ini bagi membolehkan ianya dijadikan panduan secara umum bagi agensi pelaksana untuk menetapkan sasaran di peringkat pelaksanaan strategi khususnya di peringkat negeri dan tempatan. Ini adalah penting dalam memupuk pembangunan yang berdaya laksana di segenap peringkat perancangan, pelaksanaan dan pemantauan.

Sasaran	2018	2020	2025	2030	2040
Penduduk Sem. Malaysia & W.P Labuan	25.7 Juta	26.8 Juta	28.5 Juta	30.1 Juta	32.6 Juta
Kadar Perbandaran	75.6%	77.2%	79.7%	80.0%	Tidak Melebihi 85%
Keperluan Optimum Tanah Tepu Bina Semenanjung Malaysia & W.P Labuan	1,241,149 hek	1,320,681 hek	1,392,001 hek	1,454,628 hek	1,510,197 hek
Tahap Kemampunan Bandar (Berdasarkan MurniNets) (101 PBT)	60 Mampan	75 Mampan	90 Mampan	101 Mampan	101 Mampan
Keluasan Litupan Hutan (Semenanjung Malaysia)	47.7% 6,286,434 hek	47.3% 6,238,008.35 hek	48.0%	49.0%	50.0%
Meningkatkan Tahap Kedudukan Negara (Pengurusan Risiko Bencana Negara Di Peringkat Global)	104	111	115	120	125
Liputan Jalur Lebar (Wireless Broadband)	<ul style="list-style-type: none"> Liputan 3G di seluruh Negara Perkembangan pesat liputan 4G 	<ul style="list-style-type: none"> 96.7% liputan 2G* 95.3% liputan 3G 91.8% liputan 4G 	<ul style="list-style-type: none"> 100% liputan 4G di seluruh Negara Perancangan dan pelaksanaan 5G 	Teknologi Baharu	
Liputan Jalur Lebar (Fixed Broadband)	Berkembang daripada jalur lebar berkelajuan tinggi (HSBB) ke HSBB 2 dan Sub-Urban Broadband (SUBB)	4.95 juta premis tersedia dengan akses jalur lebar talian tetap**	<ul style="list-style-type: none"> Mengembangkan gentian optik ke kawasan bandar dan luar Bandar Teknologi alternatif untuk menghubungkan premis Akses gigabit kepada 9 juta premis sedia untuk dipasang 	Teknologi Baharu	

Nota:

Inisiatif JENDELA akan mengutamakan kawasan berpenduduk dan kawasan yang mempunyai aktiviti ekonomi

*Kadar liputan di kawasan berpenduduk memberi manfaat kepada sekurang-kurangnya seramai 20 orang per km persegi

**Gabungan data oleh operator tetap dalam NDII